

REFERAT |SON| Kommunestyret (2015-2019) d. 19-06-2019

Mødedato Onsdag d. 19. juni 2019 kl. 18:00

Mødested Songdalen rådhus - Juvet

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av protokoll.....	4
Høringer mai 2019.....	5
Rapportering - skjenkebevillinger - skjenkekontroller.....	6
Forslag til områdeplan for Nodeland sentrum - 2. gangs behandling og endelig vedtak.....	7
Kulturell møteplass.....	33
Regnskapsrapportering Songdalen kommune 1.tertial 2019.....	37
Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune.....	42
Godtgjøring til politikere i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert 2019.....	48

SONGDALEN
KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kommunestyret

Dato: 19.06.2019 kl. 18:00
Sted: Songdalen rådhus - Juvet
Arkivsak: 19/00005
Arkivkode: 033

Eventuelle forfall må meldes snarest.
Vararepresentanter møter etter nærmere innkalling.
Sakslisten er utlagt til offentlighet i rådhuset, på bibliotekene og www.songdalen.kommune.no

SAKSKART			Side
Program for møtet			
Godkjenning av protokoll			
4/19	19/00005-20	Godkjenning av protokoll	3
Referatsaker			
8/19	19/00020-6	Høringer mai 2019	4
9/19	18/01309-39	Rapportering - skjenkebevillinger - skjenkekontroller	4
Saker til behandling			
18/19	15/01714-95	Forslag til områdeplan for Nodeland sentrum - 2. gangs behandling og endelig vedtak	5
19/19	18/01286-8	Kulturell møteplass	35
20/19	19/00553-1	Regnskapsrapportering Songdalen kommune 1.tertial 2019	41
21/19	19/00006-44	Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune	47
22/19	19/00006-34	Godtgjøring til politikere i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert 2019	53

Songdalen, 19. juni 2019

Johnny Greibesland
Ordfører

Dato 11. juni 2019
Saksnr.: 19/00005-20
Saksbehandler Mette Skomedal Breland

Saksgang
Kommunestyret

Møtedato
19.06.2019

Godkjenning av protokoll

Forslag til vedtak

[Protokoll fra møtet 29. mai 2019 godkjennes](#)

Høringer mai 2019

Mottatt	Sakstittel	Ansvarlig enhet	til/fra	frist
21.05.19	Høring - Utkast til forskrift for tilskudd til romanifolket / taterne	Kultur og inkludering	Kommunal- og moderniseringsdepart.	15.08.19
21.05.19	Høring - Forslag til endring i pasientskadeloven og ny forskrift om menerstatning ved pasientskader	Utvikling og forvaltning AVSLUTTET	Helse- og omsorgsdepart.	02.09.19
16.05.19	Høring - Høring og offentlig ettersyn av forslag til kommuneplanens samfunnsdel	Rådmannens stab	Lindesnes kommune	10.09.19
23.05.19	Høring - søknad om ny 132 kV kraftledning mellom Kulia og Kristiansand transformatorstasjoner	Rådmannens stab	Agder energi nett AS	27.06.19
15.05.19	Høring - Forslag til endringer i bioteknologiloven	Utvikling og forvaltning AVSLUTTET	Helse- og omsorgsdepart.	02.09.19
14.05.19	Høring - krav til kompetanse for lærere i grunnsopplæringen	Rådmannens stab	Utdanningsdirektoratet	28.06.19
09.05.19	Høring - Revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 1 (Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland og Ves - Agder)	Ressurs og arealforvaltningsavd.	Fylkesmannen i Vestland	20.06.19
09.05.19	Melding om oppstart av planarbeid. Kommuneplanens samfunnsdel for nye Kristiansand. Sterke sammen i Kristiansand mot 2030. Høring av forslag til planprogram.	Utvikling og forvaltning	Nye Kristiansand	21.06.19
08.05.19	Melding om oppstart av planarbeid. Kommuneplanens samfunnsdel for nye Kristiansand. Sterke sammen i Kristiansand mot 2030. Høring av forslag til planprogram.	Kultur og inkludering	Nye Kristiansand	21.06.19
03.05.19	Høring - Forslag til endringer i plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven og burettslagslova	Ressurs og arealforvaltningsavd.	Kommunal- og moderniseringsdepart.	01.09.19

11. juni 2019 - Mette Skomedal Breland
19/00020

NOTAT

Til:

Fra: Mette Skomedal Breland

Dato: 11.6.2019

Saksnr: 18/01309-39

Arkivkode: ---/ U60

RAPPORTERING - SKJENKEBEVILLINGER - SKJENKEKONTROLLER

Ved kommunestyrets behandling av alkoholpolitiske retningslinjer ble følgende vedtatt:

«Politisk forankring

For å sikre politisk oversikt og kontroll over hvorledes alkoholpolitiske retningslinjer og delegasjon følges opp, skal rådmannen hvert halvår rapportere til kommunestyret antall tildelte skjenkebevillinger, antall skjenkekontroller og andre relevante forhold som de folkevalgte bør ha kjennskap til. Denne ordningen erstatter nåværende praksis der skjenkebevillinger for en enkelt anledning refereres.»

I løpet av 1. halvår 2018, er det søkt om, og rådmannen har innvilget 10 skjenkebevillinger til ulike arrangementer.

Songdalen kommune har avtale med Securitas om kontroller ved kommunens salgs- og skjenkesteder. Securitas rapporterer fortløpende etter kontrollene, pr.dato har Securitas meldt om 7 kontroller.

Det er ikke avdekket avvik i forhold til alkoholforskriften.

Med hilsen
Mette Skomedal Breland
Saksbehandler

Dato 13. mai 2019
Saksnr.: 15/01714-95
Saksbehandler Thor Skjevra

Saksgang

Planutvalget
Kommunestyret

Møtedato

13.06.2019
19.06.2019

Forslag til områdeplan for Nodeland sentrum - 2. gangs behandling og endelig vedtak

Rådmannen foreslår at planutvalget gjør følgende innstilling overfor kommunestyret:

1.
Med hjemmel i plan -og bygningslovens § 12-12 vedtas forslag til områdeplan for Nodeland sentrum. Planforslaget består av:
 - plankart, datert 18.01.19
 - planbestemmelse, datert 17.01.19
 - planbeskrivelse, datert 17.01.19
2.
I forbindelse med endelig vedtak av områdeplanen får rådmannen fullmakt til å gjøre følgende endringer:
 - Merknad fra Statens vegvesen om byggegrenser og frisiktsoner innarbeides i plankart og bestemmelse.
 - Vegvesenets merknad om vegen o_SKV 5 tas til følge og innarbeides i planbestemmelsen.
 - Arealbruksformål for, o_S 3 endres fra trafikkareal/parkering til å bli en del av BS 12. Planbestemmelse redigeres til å tydeliggjøre krav om detaljregulering for hele BS 12. Det settes særskilt krav om offentlig parkering under bakken, der planarbeidet skal vise behovet for offentlig parkering i denne delen av planområdet og sees i sammenheng med parkeringskapasitet på o_SPA 2.
 - Utnyttingsgrad for B 5-2 endres slik at den samsvarer med utnyttingsgrad i gjeldende detaljregulering for Vestmoen (område BKF 1).
 - Ta inn i planbestemmelsen at det ikke tillates oppført flere boenheter for B 5-6.
 - Regional plan for vannforvaltning vises i planbeskrivelsens oversikt over relevante regionale planer.
 - Fylkeskonservators faglige merknader innarbeides i plankart og bestemmelse.
 - Utbredelsesområde for 200 års-flommen endres til å vise 500 års-flommen i vedtatt plankart og omtale i planbeskrivelse og planbestemmelse.
 - NVE sin merknad om ROS-analyse i planbeskrivelse og planbestemmelse innarbeides.

-Innenfor arealet av BS 3 gis rådmannen fullmakt til å foreta justeringer av planformål, utnyttelsesgrad, høyde og plassering av funksjoner i samråd med Bane NOR.

-Utførte geotekniske utredninger i planområdet vises som hensynssone på endelig plankart.

-Det tas inn i planbestemmelsen at foreslått utvidelse av parkeringsplass SPA 2 må gjennomføres på en måte som bevarer blodbøken tilhørende Songdalsvegen 45.

-Område B 6-2 omfattes til også å gjelde Gamle kirkeveg 37.

-I planbestemmelsen skal det framgå at det ikke tillates flere boenheter innenfor området B 5-6.

3.

§ 9, Rekkefølgekrav, i forslag til planbestemmelse suppleres med følgende rekkefølgekrav:

- BS 4, 5, 6, 7, 9 og 10 skal detaljreguleres samtidig for å sikre en helhetlig utvikling av sentrumsområdet.
- SGT 3 innlemmes i SGT 2. SGT 3 tas ut av plankart og bestemmelse.
- Før det gis igangsettingstillatelse til ny bebyggelse innenfor planområdet BS 4, 5, 6, 7, 9 og 10 skal SGT 2 opparbeides på grunnlag av utomhusplan beskrevet i planbestemmelsens § 3.4 a).
- Før det gis igangsettingstillatelse til ny bebyggelse på B 4-2, må GT 4 og GT 5 opparbeides.
- Før det gis igangsettingstillatelse til ny bebyggelse på B 7-1, må GT 6 og o_SKV 12 opparbeides. I tillegg må det opparbeides kvartalslekeplass som ivaretar graden av utbygging på området.
- Før det gis igangsettingstillatelse til ytterligere utbygging av B 5-3 og utbygging av B 5-2, må GF 2 opparbeides som kvartalslekeplass og GT 3 opparbeides som turveg.

4.

Dato for vedtak i kommunestyret må gå entydig fram på plankart, planbestemmelse og planbeskrivelse.

Sammendrag

Forslag til områdeplan for Nodeland lå ute til offentlig ettersyn vinteren 2019. Planområdet er stort og komplekst og omfatter i hovedsak området øst for Sygna langs Fv. 461 fra Solvoll til Dyrskueplassen. I tillegg er Porsmyr og Greipstad kirke en del av planområdet.

Planforslaget åpner opp for en økning i antall boenheter, tilrettelegging av gågate med handel, felles uterom og kulturell møteplass, utvikling av jernbaneområdet og sammenkobling av jernbanestasjonen med resten av sentrum, tilrettelegging for flere turmuligheter og sammenkobling mellom boområder og nærtuområder.

Et viktig mål med planarbeidet er et attraktivt sentrum som utnytter Nodelands fortrinn som kollektivknutepunkt og der beboerne har tilgang til sentrumsnære funksjoner og kulturelle tilbud i gå- eller sykkelavstand.

Alle innspill som kom inn i høringsperioden er vurdert og kommentert. Flere endringer er innarbeidet i planen.

Rådmannen mener forslaget til områdeplan, gjennom planprosessen er blitt endret og formet på en slik måte at planforslaget reflekterer gode planfaglige løsninger. Rådmannen er også av den oppfatning at den politiske bestillingen som i sin tid ble gitt om å utarbeide en områdeplan for Nodeland sentrum er ivarettatt på en god måte.

Det er to større utbygginger innenfor planområdet som rådmannen har reell grunn til å tro at kan påbegynnes innen rimelig kort tid:

- ny jernbanestasjon med overgang mellom perrongene
- kulturell møteplass med utgangspunkt i gymsalen bak rådhuset

Det er, etter rådmannens vurdering, helt nødvendig at områdeplanen som omfatter disse to prosjektene kan vedtas.

Med grunnlag i plan – og bygningslovens regler anbefaler rådmannen at kommunestyret vedtar områdeplanen.

Vedlegg:

Områderegulering Nodeland sentrum

Planbestemmelser18012019.docx

Forslag til planbeskrivelse

Merknader til ny sentrumsplan Nodeland 2019

Forslag til områdeplan for Nodeland - offentlig ettersyn sendt fra Statens vegvesen

Høringsuttalelse til områdeplan for Nodeland sentrum

Uttalelse til arealplan for Nodeland sentrum

Merknader til områdeplan for Nodeland

Høringsuttalelse sentrumsplanen

Innspill til arealplan Nodeland - Meanderbyen

Innspill offentlig ettersyn - Områderegulering for Nodeland - Merknad fra Geir Kåre Thorsland

Merknad til områdeplan for Nodeland

Uttalelse til områdeplan for Nodeland

Merknader til områdeplan Nodeland

Vedlegg fra grunneiere / naboer vedr områdeplan Nodeland

Merknader til ny sentrumsplan Nodeland

Områderegulering Nodeland Sentrum

Høringssvar - Arealplan for Nodeland

Foto

Underskrevet høringssvar fra berørte naboer vedr - Arealplan for Nodeland / Storeneset

Foto

NVEs uttalelse til områderegulering for Nodeland

Merknader til Områdeplan Nodeland - Spjotneset

Merknader til områdeplan Nodeland

Vedr. forslag til områdeplan for Nodeland.

Beboere Nodeland

Innspill forslag til områdeplan Nodeland Sentrum

Forslag til områdeplan for Nodeland, Høring

Merknad til offentlig ettersyn - forslag til områdeplan for Nodeland sentrum

Innspill til Nodelandsplanen

Områdeplan for Nodeland sentrum - offentlig ettersyn sendt fra Vest-Agder fylkeskommune

Merknader Storeneset-utbyggingen - Nodeland sentrum

Høringsuttalelse områdeplan Nodeland sentrum

Høringsuttalelse til områderegulering for Nodeland sentrum

Områdeplan for Nodeland-merknad fra Nodeland Senter ANS

Innspill fra Jan Einar Syre, Nodelandsv. 34 - områdeplan for Nodeland sentrum

Songdalvassdraget - Storeneset

Merknader til ny sentrumsplan Nodeland 2019

BAKGRUNN FOR SAKEN

Forslaget til områdeplan for Nodeland sentrum var utlagt til offentlig ettersyn i perioden 10. februar – 05. april 2019.

Planutvalget gjorde vedtak om utlegging til offentlig ettersyn i saksnr. 01/19, møtedato 31.01.19. I dette saksframlegget ble bakgrunnen for- og formålet med planarbeidet beskrevet. Planområdet vises i kartet nedenfor.

Den overordnede målsettingen med planarbeidet har vært å vise måter å utvikle Nodeland på med vektlegging av attraktive sentrumsfunksjoner. Dette betyr både forslag som legger til rette for flere innbyggere, men også forslag som viser mer «grønne» verdier som turveger, utendørs områder lagt til rette for allmennheten m.m.

En annen sentral målsetting med planarbeidet har vært å omsette nasjonale føringer til lokale forhold. Konkret siktes det til Stortinget sitt vedtatte mål om at all vekst i persontrafikk fram mot 2030 skal tas gjennom kollektivtransport, sykling og gåing. Dette betyr en arealforvaltning som legger til rette for disse transportformene og som reduserer behovet for privatbilbruk.

Planens innhold

Planområdet er stort og komplekst. Det har derfor vært en krevende prosess å få fram planforslaget som ble lagt ut til offentlig ettersyn.

Før selve planarbeidet formelt startet opp, ble det i samarbeid med fylkeskommunen utarbeidet en mulighetsstudie for planområdet. Mulighetsstudien så på fortettpotensialet innenfor det mest sentrale planområdet; dvs. 500 m radius med «passerspissen» i rundkjøringen i sentrum. Mulighetsstudien viste hvordan 2.000 nye boenheter eller rundt 3.500 nye innbyggere kunne plasseres innenfor denne sirkelen.

Offentlig ettersyn

Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden 10. februar -05. april 2019. Det kom inn i alt 30 merknader. Innspill fra Agder Kollektivtrafikk (AKT) kommer i tillegg, men dette er sammenfattet med innspillet fra Vest Agder fylkeskommune.

Under følger sammendrag av hver enkelt uttalelse og rådmannens vurdering. Samtlige uttalelser er for øvrig med som vedlegg til saken.

Fylkesmannen i Agder, brev datert 10.04.19

Fylkesmannen mener forslaget til områderegulering i stor grad samsvarer med arealformålene i gjeldende kommuneplan. Han peker også på at det for de fleste områdene er satt krav om detaljregulering før nye tiltak kan tillates.

Planforslaget inneholder gode føringer for videre planarbeid og fokuset på fortetting og videre utvikling av Nodeland sentrum er positivt.

Område B7-1, Storeneset, er foreslått som areal for boligbygging. Fylkesmannen viser til at dette er jordbruksareal og at en omdisponering til annet formål vil være i strid med det tunge fokuset som er på jordvern. Han viser til nasjonale føringer om at kommunene gjennom sin arealplanlegging bidrar til å redusere omfanget av omdisponering av dyrka mark.

Fylkesmannen mener likevel at boligbygging på Storeneset vil samsvare med ambisjonen om å fortette Nodeland sentrum og siden områdeplanen legger opp til høy grad av utnytting, mener fylkesmannen at foreslått arealbruk for Storeneset er akseptabel.

Fylkesmannen peker videre på at planen foreslår en god kantsone, grønn sone, mellom Songdalselva og foreslått boligområde B7-1, men han savner at planen foreslår en tilsvarende sone for B 5-6. Han mener også planen bør foreslå turveg også rundt dette neset. Det bør heller ikke åpnes opp for flere boenheter i dette området og det bør fastsettes en byggegrense mot elva.

Fylkesmannen viser til at det innenfor planområdet er store utfordringer ift. flom, kvikkleire og skred i bratt terreng og viser i den anledning til NVE sin uttalelse til planforslaget.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen tar merknaden fra fylkesmannen til etterretning. Tanken om Storeneset som utvidelsesretning for Nodeland sentrum er nedfelt i regional arealplan og forankret gjennom den regelmessige dialogen som er mellom fylkesmannen og kommunen.

Rådmannen støtter fylkesmannens vurdering av at det ikke må åpnes opp for flere boenheter i område B 5-6. Rådmannen foreslår at dette forholdet blir fanges opp i planbestemmelsen.

I planprosessen har det blitt vurdert å lage en turveg langs elva, under Greipstad bru og videre langs elva mot ungdomsskolen. Terrengtet langs elva er også her krevende å opparbeide. Rådmannen mener den løsningen som vises i planen med GP 1 og GP 2 som allerede er etablert og GT 6 som foreslås vil være tilstrekkelige.

Vest-Agder fylkeskommune, brev datert 08.04.19

Fylkeskommunens hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø behandlet saken i møte den 03.04.19, saksnr. 32/19, og fattet følgende vedtak:

«1.

Forslag til områdeplan for Nodeland framstår som en godt gjennomarbeidet plan for å videreutvikle Nodeland som «stasjonsby», og den ivaretar hensynet til god stedsutvikling.

2.

Planen bør imidlertid bearbeides på følgende punkter:

- *Det bør i bestemmelsene gis føringer om at det ved utarbeidelse av detaljplaner skal tas særlige hensyn til å bevare eksisterende grønnstruktur, vektlegge estetikk, sikre gode lysforhold og ivareta trafikksikkerheten.*
- *Det bør vurderes å stille krav om helhetlige planer ved fortetting i eksisterende boligområder.*
- *Det bør vurderes å sette av noe større arealer til parkering, samtidig som det bør legges til rette for at 100% av p-plassene i nye boligområder er tilpasset el-bil med behov for lading.*
- *Det bør sikres at sol- og lysforholdene i gågata blir best mulige. I den forbindelse bør det vurderes å redusere høyden på bygningene vest for gågata, samtidig som det legges opp til at det vil være flere åpninger i bygningskroppen langs gågata slik at lyset slipper gjennom.*
- *Det bør vurderes om turstien langs elva kan følge denne helt opp til ungdomsskolen, og sikre areal slik at turstien kan videreføres nordover.*
- *Utover dette bes kommunen om å nyttiggjøre seg de øvrige innspill og kommentarer som fremkommer i saksutredningen.*

3.

Vest Agder fylkeskommune kan om ønskelig bistå videre i prosessen, og det vises spesielt til muligheter for å søke om økonomisk tilskudd til utredninger knyttet til stedsutvikling.»

Fylkeskommunen viser i sin saksutredning til sakssamarbeidet de har med kommunen og kommunens engasjement for å redusere hastigheten langs Fv. 461 gjennom sentrum fra 50 km/t til 40 km/t.

I planbestemmelsen bør det stilles minstekrav til utnyttelse når det gjelder fortetting i eksisterende boligområder på samme måte som det er gjort for nye områder.

Bestemmelsen bør også sette byggegrenser, f.eks. i forhold til å sikre grønnstruktur langs elva og etablering av turveg i BS6 og B11.

Område BS1 («Prix-bygget») er foreslått som et torg, men dette er ikke fulgt opp i planbestemmelsen eller på plankartet. Fylkeskommunen mener det må tas hensyn til parkeringsbehov bl.a. for de som handler tunge dagligvarer og for de med nedsatt bevegelsesevne. Fylkeskommunen tilbyr seg å bidra økonomisk og faglig til nærmere planlegging av dette viktige byrommet.

Den delen av planforslaget som omhandler bussbetjening har fylkeskommunen klarert med AKT. Foreslått stoppstruktur i planen tilfredsstiller i hovedsak kravene om god kollektivbetjening i Nodeland sentrum. De peker imidlertid på at busstopp ved rådhuset i nordgående retning er tatt ut av planforslaget og at dette må tas inn igjen og tilpasses en evt. gang – og sykkelveg.

Planbestemmelsens § 1.9 om lademulighet for el-bil på 25% av plassene i nye anlegg, bør økes til 100%.

Fylkeskommunen påpeker at regional plan for vannforvaltning for vannregion Agder ikke er nevnt i oversikten over relevante regionale planer.

Songdalselva som renner gjennom planområdet er i databasen Vann-nett beskrevet som et vassdrag med svært dårlig økologisk tilstand. De viser også til sidevassdraget Skeibekken som er en del av planområdet.

Automatisk fredet kulturminne som er vist i detaljplanen for Vollan, må inntas i planbestemmelsen for denne områdeplanen med samme betegnelse og ordlyd.

Fylkeskommunen ønsker at følgende nyere tids kulturminner blir ivare tatt i planen:

- Greipstad kirke med automatisk fredet middelalderkirkegård må vises i plankartet med sikringssone

- Porsmyr bygdetun må vises med hensynssone som har slik utstrekning at det sikrer kulturmiljøets opplevelsesverdier. Fylkeskonservator kan være behjelpelig med avgrensning og bestemmelse.

- Hensynssone rundt forsvarsanleggene fra andre verdenskrig, Kollen og Vestre Skeihommeren.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen synes det er en positiv tilbakemelding at fylkeskommunen oppfatter planforslaget som godt gjennomarbeidet. Det er også en svært positiv invitasjon når fylkeskommunen gjennom sitt vedtak tilbyr seg å bistå faglig og økonomisk i den videre prosessen med stedsutvikling.

Fylkeskommunen har noen forslag til bearbeiding av planen. Slik rådmannen oppfatter det, dreier det seg om endringer eller tilføyelser i planbestemmelsen.

Rådmannen oppfatter at det er en god dialog mellom kommunen og vegeier fylkeskommunen om nedsatt hastighet på Fv. 461 gjennom sentrum. Denne dialogen fortsetter.

Planen foreslår å stille krav om utarbeiding av detaljplan for fortetting av B3-1 og B3-2, nedre- og øvre Skinnarsmoen samt B9-1, Solvoll.

Rådmannen ser at kartdelen av planforslaget ikke er tydelig nok i forhold til byggegrenser. Dette forholdet er også påpekt av Statens vegvesen. Rådmannen vil tydeliggjøre planens byggegrenser.

Rådmannen mener planbestemmelsen skal være utformet slik i forhold til byggehøyde at denne er noe avtakende fra Songdalsvegen og innover forbi gågata og mot Storeneset for å bidra til at solforholdene i gågata blir så gode som mulig.

I planbestemmelsen § 1.2. går det fram at det stilles krav om detaljregulering for BS1, Prix-bygget. Skal det gjøres endringer på dagens parkeringsplass, må dette skje gjennom en detaljregulering. Planen åpner imidlertid opp for å rive betongmuren og etablere trappenedgang til parkeringsplassen. Rådmannen kan ønske seg et samarbeid med eier av parkeringsplassen, Bane NOR og, ikke minst, fylkeskommunen i å utforme dette konseptet.

Busstoppet i nordgående retning er ved en feil ikke med i plankartet. Rådmannen vil rette opp dette slik at det samsvarer med inntegningen av busstoppet i detaljplanen for Vollan.

Rådmannen mener ordlyden i planbestemmelsens § 1-9 om lademulighet for el-bil er utformet slik at det kan legges til rette for 100 % lademulighet for el-biler etter hvert som andelen el-biler øker opp mot 100 %.

Regional plan for vannforvaltning tas inn i plandokumentets oversikt over regionale planer.

Det overrasker rådmannen at Sygna i databasen Vann-nett er beskrevet med svært dårlig økologisk tilstand. Områdeplanen for Nodeland er imidlertid en ren arealplan, og rådmannen mener derfor at evt. strategier for å bedre elvas økologiske tilstand må fastsettes gjennom andre arenaer. Rådmannen kan ikke se at områdeplanen i seg selv foreslår tiltak som vil være negativt for økologien i elva.

Rådmannen anbefaler at fylkeskonservatoren sine merknader innarbeides i planen.

Statens Vegvesen, brev datert 13.03.19

Vegvesenet påpeker at planforslaget er mangelfullt i forhold til frisktlinjer/-soner og byggegrense mot fylkesveg. Når i tillegg hele- eller deler av gjeldende planer skal opprettholdes, kan dette gi fragmenterte og uoversiktlige opplysninger for etterfølgende planprosesser.

Planen foreslår kryssing av Fv. 461 umiddelbart sør for Gamle Kirkeveg. Denne kryssingen vil komme i tillegg til de fire som allerede er sør for rundkjøringa og ned til X-Ray/menighetshuset. Ved etablering av ny overgang bør dagens overgang ved Songdalstunet fjernes etter Vegvesenets vurdering.

Der den foreslåtte nye kryssingen treffer i nordvestre del av arealet avsatt til Songdalstunet, bør bredde på trafikkdelar økes for å oppnå større radius på gang- og sykkelvegen noe som vil gi bedre sikt for syklistar og bedre framkommelighet for vedlikeholdsmaskiner.

For g/s-trafikk fra sør mot jernbanestasjonen og Nodelandsheia bør løsning med fortau langs sykkelveg og trafikkdelar mot fylkesveg videreføres fram til østre side av rundkjøringen og kryssingen av Fv. 303 mot Prix-bygget. Dersom areal for dette ikke blir innarbeidet i plan og foreslått byggegrense for Joker-bygget justert, vil vegvesenet sterkt anbefale at byggegrense endres slik at løsning for sykkelveg med fortau vil kunne innarbeides senere.

På vestre side av Fv. 461 nord for rundkjøring bør dagens busslomme opprettholdes. I tillegg bør det reguleres areal for leskur. Det bør også reguleres for areal til leskur for trafikk mot nord på Skinnarsmoen.

Vegvesenet mener at planbestemmelsens forslag om at kantstopp for buss tillates ved fylkesveger, bør begrenses til fylkesveg 303.

Vegvesenet påpeker at planen foreslår en felles atkomst fra Fv. 461 inn til Skinnarsmoen. Denne er gitt betegnelsen O_SKV5 i planbestemmelsen, men ikke vist i kartet.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen ser at forslaget til plankart er mangelfullt i forhold til å vise frisktlinjer og byggegrenser mot fylkesveg. Dette er bl.a. tilfelle for Nye kirkeveg.

Plankartet viser sykkelveg og gangveg langs Fv. 461. Syklende og gående er atskilt. (Den planlagte vegen er dimensjonert på samme måte som gang – og sykkelvegen langs Rv. 39, Setesdalsvegen, fra Gartnerløkka til forbi Christiansands Bryggeri). For å unngå konflikt med Joker-bygget som ligger ganske nær fylkesvegen, er det nødvendig at sykkel og gangvegen går på motsatt side av fylkesvegen, på samme side som Haugenparken. Dette gir en ekstra overgang over fylkesvegen og rådmannen kan støtte vegvesenet i at fotgjengerovergangen mellom Songdalstunet og apoteket/banken da blir vurdert fjernet. Denne problemstillingen blir likevel først aktuell når den atskilte sykkel – og gangvegen måtte bli bygd.

Når det gjelder utforming av bussholdeplasser enten som kantstopp eller busslommer, med- eller uten leskur, er det mange hensyn som må avveies; trafiksikkerhet, bussens framkommelighet/punktlighet, arealbehov m.m. Rådmannen registrerer vegvesenets tilbakemelding når det gjelder bussholdeplasser, men det er også viktig å ta hensyn til AKT og fylkeskommunen sine faglige vurderinger.

Bussholdeplassen nord for rundkjøringen på vestre side er foreslått flyttet opp mot jernbanestasjonen for å gi kortere avstand fra jernbanestasjon til bussholdeplass; med andre ord er målet å gi en forbedring i kollektivtilbudet.

De øvrige merknadene fra vegvesenet vil rådmannen innarbeide i plankart og bestemmelse.

Norges vassdrags- og energidirektorat, NVE, brev journalført 29.0319

NVE er tilfreds med at områdeplanen stiller krav om detaljregulering for de fleste nye tiltak fordi avklaring gjennom detaljregulering er nødvendig i forhold til ivaretaking av NVE sine

myndighetsområder.

Sygna som renner gjennom planområdet inngår i verneplan for vassdrag. De minner om at alle myndigheter som forvalter lovverk som styrer inngrep og tiltak som kan påvirke verneverdiene har ansvar for å følge opp vassdragsvernet.

NVE viser til at planforslaget åpner for nye tiltak i elvelandskapet, men at evt. konsekvenser for vernegrnlaget ikke kommer fram. De anbefaler derfor kommunen å utrede planforslagets konsekvenser for vernegrnlaget samt evt. avbøtende tiltak før planen vedtas. NVE vil kunne fremme innsigelse til etterfølgende detaljreguleringer langs vassdraget dersom konsekvensene for verneverdier ikke er tilstrekkelig utredet og ivaretatt.

Nodeland er utsatt for flomfare og i 2003 ble det utført flomsonekartlegging. I forslaget til områdeplan er utstrekning av den framskrevne 200 års-flommen lagt til grunn. NVE anbefaler, med utgangspunkt i ny kunnskap og nye erfaringer etter 2003 å legge utstrekningen for den framskrevne 500 års-flommen til grunn fordi denne vil fange opp anbefalt klimapåslag etter 2003. NVE understreker imidlertid at hverken hele klimapåslaget eller sikkerhetsmarginen på 50 cm fanges opp av denne flomsone.

NVE tar den utførte hydrologiske utredningen som Asplan Viak har gjennomført til etterretning. NVE påpeker at tilsvarende utredninger ikke er gjort for andre byggeområder langs vassdraget. De forutsetter at slik utredning vil bli gjort og tiltak ivaretatt også for andre forslag om utbygginger. Det er først og fremst endringer i oppstuvning, vannstrømmer og fordrøyning som må kartlegges og tas hensyn til.

Nodeland ligger under marin grense og det er påvist kvikkleire flere steder bl.a. er det en faresone rett nord for planområdet. Nodeland er imidlertid ikke uttømmende kartlagt og det må tas hensyn til at det kan være flere forekomster.

NVE viser til den geotekniske kartleggingen som har blitt utført i forhold til Storeneset og at foreslått utbygging kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet. Denne utredningen gjelder kun for dette ene området og ikke for eventuelle andre. NVE anbefaler derfor på det sterkeste at dette tydeliggjøres i ROS-analysen og at det gjennom en planbestemmelse settes krav om utredning for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleireskred for alle nye detaljreguleringer.

NVE påpeker at det i planbeskrivelsen er omtalt at planområdet omfattes av aktsomhetssoner for snøskred og steinsprang, men at dette ikke er tydeliggjort i ROS-analysen. NVE anbefaler på det sterkeste at dette gjøres og at det på grunnlag av de tre aktsomhetssonene vises hensynssoner i plankartet. Bestemmelse tilknyttet hensynssonen må kreve at reell fare utredes og tilstrekkelig sikkerhet ivaretas gjennom detaljregulering.

Rådmannens kommentar:

Det faglige innspillet fra NVE som myndighet for vann og vassdrag er sentralt og tillegges meget stor betydning i utformingen av denne områdeplanen. I løpet av planprosessen har også rådmannen vektlagt god dialog med NVE. I tillegg har sentrale fagpersoner også vært på befaring. Det er særlig forslaget om oppfylling av Storeneset som har vært tema for dialogen, men også håndtering av overvann har vært tema.

Sygna er et varig verna vassdrag som omfattes av «Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag», fastsatt i 1994. Om vernegrnlaget heter det bl.a.:
«Kystnær beliggenhet på Sørlandet. Vassdraget drenerer en markert nord-sør gående sprekkedal og binder sammen det småkuperte heielandskapet i indre deler med det flatere kystlandskapet ved utløpet. Elveløpsformer, botanikk, fuglefauna, landfauna og vannfauna inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Store kulturminneverdier.»

Det er kun forslaget om oppfylling av Storeneset som kan tenkes å ha påvirkning på verneverdiene i vassdraget.

Rådmannen viser til konsekvensutredningen som er en del av planbeskrivelsen.

Konsekvensutredningen har vurdert landbruk og biologisk mangfold i forbindelse med utbygging av Storeneset.

Landbruk:

Konsekvens av at Storeneset bygges ut er tap av dyrka mark og tap av overvannsreservoar.

Biologisk mangfold:

Det er registrert og verdsatt følgende naturtypelokaliteter; kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti.

Det er registrert forekomst av ask ved Kalveneset.

Rådmannen viser til kroksjøen innerst på Storeneset. Denne vil gå tapt dersom terrenget heves. Dette mener rådmannen at har blitt tydelig kommunisert av kommunen i forbindelse med det offentlige ettersynet av planforslaget. I høringsrunden har det ikke kommet innspill knyttet til denne kroksjøen. Det legges ikke opp til utbygging i området Kalveneset som kan true forekomsten av ask.

Rådmannen kan ikke se at konklusjonene i den hydrologiske utredningen vil være noe som kan forringe verneverdiene i vassdraget.

NVE sine faglige innspill om geotekniske forhold, skred og steinsprang og ivaretagelse i ROS-analysen og planbestemmelse mener rådmannen må tas til følge. Øvrige faglige merknader anbefaler også rådmannen at blir innarbeidet i planen. Utbredelsesområdet for 500 års-flommen skal vises i vedtatt plankart.

Bane Nor, brev datert 26.03.19

Bane Nor mener at planforslaget samsvarer med statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging ved at det legges opp til utvikling av en kompakt stasjonsby rundt kollektivknutepunkt som virkemiddel for å redusere transportbehovet.

Bane Nor viser til Jernbanelovens § 10 som setter et generelt byggeforbud samt forbud for tiltak som utfylling og oppfylling uten tillatelse fra jernbanemyndighet. De mener denne regelen kan komme til anvendelse ved foreslått utbyggingsområde på Dyrskueplassen.

Bane Nor understreker at dersom betongmuren mellom stasjonen og Prix-bygget fjernes, så må det gå fram av plandokumentene at det ikke vil være deres ansvar å utføre/bekoste støytiltak.

Kartlagte forekomster av kvikkleire innenfor planområdet bør framgå av plankart.

De skriver at det må påregnes krav til oppsetting av gjerder mellom jernbanen og andre arealformål der hvor dette ikke finnes fra før, eller der endret arealbruk medfører endret fokus på sikkerhet. Særskilt nevnes tettbebyggelse, skoler og barnehager.

Nord for stasjonen er et teknisk bygg tilknyttet jernbanedriften. Inngår i delområde BS3. Nord for det tekniske bygget er det et areal mellom jernbanen og fylkesvegen som Bane Nor mener vil være vanskelig å utnytte til formål som ikke er relatert til jernbane. De anmoder derfor kommunen å vurdere jernbane som arealbruksformål her.

Bane Nor forutsetter at kommunen tar kontakt før det settes i gang fjerning av betongmuren. Dersom muren fjernes foreslår Bane Nor at billettautomat vurderes flyttet fra dagens plassering ved stasjonsområdet til et egnet sted innenfor det som er vist som BS1 i plankartet (Prixbygget med parkeringsplassen).

Rådmannens kommentar:

Realisering av nytt bygg på jernbanestasjonen sammen med overgang mellom perrongene ligger godt an til å bli en realitet. Bane NOR, fylkeskommunen og kommunen har gjennom et konstruktivt og godt samarbeid kommet meget langt med å realisere dette prosjektet. Derfor er det i planbestemmelsen ikke satt krav om detaljregulering, men at bygging av prosjektet kan iverksettes på grunnlag av denne områdeplanen.

Bane NOR og kommunen skal ha oppstartsmøte i juni. Det forholdet som tas opp om det tekniske bygget nord for stasjonsbygget og bruken av dette arealet, blir tatt opp i oppstartsmøte. Rådmannen vil be om fullmakt fra kommunestyret til å gjøre eventuelle jernbanefaglige justeringer på BS3 i forbindelse med fastsettingen av områdeplanen dersom dette er nødvendig.

Rådmannen tar merknaden om Jernbanelovens § 10 til orientering.

Fjerning av betongmuren vil bli utført i samråd med Bane NOR. Dersom det bygges nytt

stasjonsbygg, mener rådmannen det vil være mest naturlig med billettautomat der.

Rådmannen anbefaler at kartlagte forekomster av kvikkleire blir vist som hensynssone på plankartet.

Songdalen kommune, landbruksavdelingen, brev datert 18.03.19:

Viser til flommen som var på Nodeland i månedsskiftet september/oktober 2017 og mener at Storeneset som er foreslått som framtidig boligområde har en bufferevne som mottaker av vannmasser ved flom.

Landbruksavdelingen mener også det er uheldig at dyrka mark foreslås omdisponert til boligbygging. De advarer særlig mot at åpen jord i en anleggsfase vil være særlig utsatt for erosjon og avrenning til vassdraget.

Rådmannens kommentar:

Planbestemmelsen setter krav om handtering av matjord. For øvrig tas merknaden til orientering.

Songdalen kommune, fellesrådet for eldre og funksjonshemmede, brev datert 21.03.19:

Rådet støtter planens intensjon om å bygge flere boliger i sentrum og mener dette kan være avgjørende for at Nodeland etter kommunesammenslåingen kan bli et livskraftig sentrum.

Rådet mener planen legger opp til reduksjon av antall parkeringsplasser nær sentrum. Før dette gjennomføres må parkeringsplasser i utkanten av sentrum utvides eller nye opparbeides. De plassene som blir igjen nær sentrum, må i stor grad forbeholdes funksjonshemmede og de øvrige må merkes som korttidsplasser.

Rådet er skeptiske til planens forslag om boligbygging i flomutsatt område på Storeneset. Kommunen må ikke gjøre vedtak som kan føre til erstatningsansvar for kommunen og store ulemper for innbyggerne.

Rådmannens kommentar:

For å utvikle et sentrum som ikke er på bilens premisser, må det gjøres restriktive tiltak i forhold til bil. Rådmannen mener det er nødvendig å øremerke en del av de sentrumsnære parkeringene for folk med særskilte behov.

Når det gjelder Storeneset vises det til egen merknad lenger ned i saksframlegget.

Agder Energi Nett AS, brev datert 03.04.19

Viser til at de har flere anlegg som befinner seg innenfor planområdet. Eventuell flytting eller omlegging av disse anleggene må bekostes av tiltakshaver. Agder Energi Nett ber om å bli kontaktet i god tid hvis dette blir aktuelt.

Der det kan bli nødvendig å etablere nye nettstasjoner for å forsyne ny bygningsmasse med strøm, må det avsettes plass til dette formålet i samarbeid med Agder Energi Nett.

Rådmannens kommentar:

Areal til nye nettstasjoner samt andre endringer i fysisk infrastruktur, må avklares i detaljreguleringen.

Songdalen Landbruksråd, brev datert 04.04.19:

Landbruksrådet viser til brev de sendte i forbindelse med oppstarten av planarbeidet der de uttrykte stor skepsis til utbygging på Storeneset.

Oppfylling av Storeneset vil redusere elvas mulighet til å ta unna vann noe som igjen vil medføre økte flomproblem på andre landbruksareal langt ovenfor Nodeland sentrum. Landbruksrådet viser til stor motstand blant de eierne av disse landbruksarealene.

Landbruksrådet er også prinsipielt mot å bruke større areal med dyrka mark til utbyggingsformål. Storeneset fyller i dag oppgavens som landbruksjord til grasproduksjon og buffer ved flom.

Landbruksrådet peker på at bygdesentrum som Nodeland ofte vil preges også av landbruksområder. De mener at dette bør utnyttes i positiv retning og at den konsentrerte boligbyggingen bør foregå utenfor disse områdene. Landbruksrådet ser ikke bort fra at våre etterkommere vil være takknemlige for en slik holdning.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen ser helt klart dilemmaet med å omdisponere dyrka jord til andre formål. Det er i denne saken gjort en avveining av gevinsten ved å tilrettelegge for flere boenheter nær kollektivknutepunkt opp mot ulempen å bygge ned dyrka mark. Det vises i den sammenheng også til vedlagte uttalelse fra fylkesmannen.

Når det gjelder oppfylling av Storeneset, vises det til merknaden lenger ned i dette saksframlegget.

Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, NiKr, brev datert 05.04.19:

NiKr er positiv til arbeidet med å skape en attraktiv bydel på Nodeland selv om det medfører nedbygging av dyrka mark.

NiKr er derimot mer skeptisk til planene om å lage gågate siden de mener det virker urealistisk å tro at det blir en vesentlig næringsetablering på Nodeland. De viser til at tilsvarende grep ble prøvd på Hellemyr (Vestheiene) uten suksess. Etablering av gågate vil medføre større inngrep i private eiendommer, mener NiKr.

NiKr mener det ikke vil være klokt å satse på butikker utover det som allerede finnes. Tangvall er under press og på vestsiden av Kristiansand mener derfor NiKr at det bør støttes opp om ett – ikke flere områder tilrettelagt for handel.

Tilrettelegging for handel på Rosseland/Brennåsen har betydd en fragmentering. Ytterligere fragmentering vil ikke styrke regionen i vest.

NiKr synes det er et positivt grep å kun kreve 3,5 m innvendig takhøyde i etasjen på bakkeplan framfor å kreve butikk/næring fra dag en.

NiKr fraråder å ha like sterke begrensninger på parkering på Nodeland som for Kvadraturen. De viser i den sammenheng til nye formuleringer omkring nullvekstmålet på s. 97 i Granavollplattformen; «Nullvekstmålet ligger til grunn for byvekstavgiftene, og detaljer om hvordan oppnåelse blir målt i hvert geografiske virkeområde skal bestemmes i den enkelte avtale.»

NiKr mener viktigste grunn for å begrense biltrafikk i sentrum er å forhindre trengsel. Samtidig mener NiKr det er mindre realistisk å se for seg at buss kan bidra til å redusere bilbruk for de som skal til Nodeland sentrum.

Rådmannens merknad:

Rådmannen er noe overrasket over at Næringsforeningen uttrykker skepsis til tanken om gågate. Rådmannen er klar over nærheten til Tangvall. I planbeskrivelsen går det fram at en ikke ser for seg Nodeland som et handelsområde for volumkrevende varer annet enn dagligvarer. Dette er både på grunn av nærheten til andre områder hvor handel spiller en viktig rolle, men Nodelands fysiske forutsetning er også av betydning.

Den primære målsettingen med gågata er å skape et felles uterom som oppleves positivt.

Rådmannen håper dette kan være et grep som bidrar til å gjøre det mer attraktivt å tilbringe tid på Nodeland.

Næringsvirksomhet er også ønskelig, og særlig ønsker de som har blitt spurt i løpet av planprosessen at det etableres café og muligens spisested.

Langs den planlagte gågatetraseen er kommunen en av de større grunneierne.

Rådmannen stiller seg noe undrende til påstanden om like sterk begrensning på parkering på Nodeland som i Kvadraturen. Rådmannen er opptatt av følgende:

-Bilens hierarkiske plass i sentrum må tones ned til fordel for gående, syklende og kollektivreisende.

-De mest sentrale parkeringene bør beholdes de som har særlige behov.

-Det er nødvendig med god parkeringsdekning i tilknytning til dagligvarehandel.

Merknader knyttet til forslag om bolig som arealbruksformål for Storeneset

Områdeplanens forslag om bolig som arealbruksformål på det nåværende landbruksarealet Storeneset, B 7-1 på plankartet, er det forslaget som har fått flest merknader i høringsrunden.

Nedenfor presenteres innspillene. Siden de i hovedsak tar opp det samme forholdet, skepsis til foreslått arealbruk, kommenterer rådmannen innspillene samlet nedenfor.

Merknad fra beboere på Nodeland, innspill journalført 29.03.19:

Avsendere er 50 navn, hovedsakelig beboere i leilighetene på Fagermoen.

De protesterer på planens forslag om bygging av boenheter i opptil 5 etasjer på det flomutsatte Storeneset og mener relevante synspunkt mot byggeplanene er:

- ikke bygge på jordbruksareal
- sterkt flomutsatt areal
- ekstreme kostnader med å sikre grunnen før bygging
- anleggsstøy, trafikk og forurensning i en lang byggeperiode

Høringssvar til Nodelandsplanen/Storeneset, merknad datert 26.03.19:

Avsendere er Ingfrid Storli og 42 andre navn. Avsenderne har i hovedsak adresse Nye kirkeveg, Gamle kirkeveg og Spjotnesvegen.

Avsenderne viser til flommen natt til 01. okt. 2017.

De mener det vil være naturstridig å fylle opp Storeneset uten at dette får konsekvenser for vannføringen i Songdalselva og oppstuvning av vann i de allerede flomutsatte arealene.

De beskriver en dramatisk situasjon nevnte oktober natt da vannstanden i elva steg så fort at de ikke fikk reddet noe som helst. Beboerne lever i frykt for framtidige flommer og utrygghet når det varsles om store nedbørsmengder.

Avsenderne mener det ikke finnes noen fasit for hvordan elva vil oppføre seg ved neste flom og dette må arealplanleggingen ta høyde for. De sier nei til utbygging av Storeneset fordi elva trenger arealet.

Vedlagt uttalelsen er det bilder fra flommen 01.10.17.

Merknad fra Jan Ivar Jensen, Tronstadv. 12, merknad datert 29.03.19:

Jensen eier landbrukseiendommene gnr. 78/1 og gnr. 78/23. Han uttrykker bekymring for konsekvensene av en oppfylling av terrenget på Storeneset. Områdene som i dag er ubebygget, fungerer som avlastning for flomstor elv. Bebygges disse områdene, kan avlastningsområdene bli en flaskehals når elva skal ta unna de store vannmengdene som kommer.

Han viser til flommen 01.10.17 der rundballer satte seg fast i bruvangen på Greipstadbrua og dermed demte opp for de store vannmengdene som skulle gjennom løpet. Disse vannmengdene bredte seg dermed utover større arealer enn normalt.

Utbygging av Storeneset vil kunne føre til at områder som tidligere ikke har vært utsatt for flom nå vil kunne bli det.

Merknad fra Jan Kåre Haugland, Fagermoen 9 A, datert 22.03.19:

Overskriften på merknaden er «Meanderbyen Storeneset, Nodeland – god eller dårlig idé?» Kopi av merknaden ble også sendt til Fædrelandsvennen som hadde den på trykk noen dager seinere.

Den meanderende Sygna har lite fall og har i tillegg et stort nedbørsfelt. Dette gjør elva veldig flomutsatt og utslagene er tydelige med kraftig nedbør. Det er likevel to store flomsituasjoner, i oktober 1976 og 1. oktober 2017. Flere av de som fikk hjemmene sine ødelagt i 2017 sliter fortsatt med ettervirkningene.

Haugland synes det i utgangspunktet er kontroversielt å bygge ned dyrka mark og viser i den anledning til annen nedbygging som har funnet sted de siste årene. Storeneset bør forbli ubebygget

og tjene som grønn matproduserende lunge i et ellers urbant område.

Det viktigste argumentet mot utbygging av Storeneset er likevel at dette inngrepet vil endre omgivelsene og dermed fordrøyningsmuligheter når elva går stor. Haugland påpeker at elva flere ganger årlig går over sine bredder og setter tilgrensende areal under vann.

Han mener flommene i 1976 og 2017 tydelig viser at det vil være uforsvarlig å fylle opp Storeneset. Dersom terrenget heves 2,5 – 3 m og vannet må presses inn i en langt smalere korridor, elveløpet + 50 m på Storenes-siden, vil dette være en alvorlig bremse på elva under flom. Dette vil i neste omgang føre til at areal som i dag ikke står under vann vil komme til å gjøre det.

Haugland mener de hydrologiske beregningene som er blitt utført tidligere i planprosessen og konklusjonene her står i motstrid til det folk reelt har opplevd.

Han stiller også spørsmål ved de geotekniske undersøkelsene som er gjort på Storeneset og om grunnen virkelig vil tåle vekta av 2,5-3 m høy oppfylling før boligbygging kan starte.

Avslutningsvis oppfordrer Haugland til ettertanke og å se på erfaringer fra andre flomutsatte steder. Han oppfordrer om at områdeplanen sitt forslag til arealbruk for Storeneset ikke vedtas.

Merknad fra Sygna Elveeierlag v. leder Espen Halvorsen, journalført 29.03.19:

Halvorsen har som leder av elveeierlaget inngående kjennskap til elva og dens bevegelser. Han er svært skeptisk til å heve terrenget på Storeneset med rundt 3 m og beholde et 50 m bredt belte fra elvebredden uten oppfylling.

Halvorsen trekker i tvil NVE sine prognoser for flom og vannføring i elva. Han viser konkret til meldingene NVE presenterte og som Songdalen kommune la ut på hjemmesiden 02.10.17. Her mener han NVE bommet på sine beregninger med over en meter. Han reagerer også på beregningene NVE legger til grunn i flomsonekartene sine fra 2003 over elva.

På bakgrunn av faktiske hendelser og egne observasjoner fra oktober. -17, mener han det er grunn til å tvile på NVE sine beregninger.

Sygna er ei elv som endrer seg fra år til år og også mellom to flommer. Endringene kan gjøre at elva endrer både løp og hastighet. Utbygging på Storeneset vil føre til endring i elva sitt mønster og måten den lever på. Det er så mange faktorer som spiller inn i bildet her, og det trekker Halvorsen i tvil om beregningene til NVE klarer å fange opp.

Merknad fra Kåre Eidsaa, Fagermoen 9D, datert 27.03.19:

Forkastelig med nedbygging av 25 daa dyrka mark. Terrengheving på Storeneset med ca. 3 m vil medføre at flomvann fortrenses og stuves opp oppstrøms.

Det som han særlig vil understreke er at utbygging av Storeneset vil medføre en enorm belastning i hele byggeperioden med massetransport, støy og støv.

I tillegg vil bygging i forkant av Fagermoen med bygg som er like høye eller enda høyere være svært forringende for bomiljøet med tap av lys og sol.

Merknad fra Marit Irene Aanestad, Fagermoen 9 D, journalført 28.03.19:

Byggeperioden vil oppleves svært ubehagelig og helt klart forringe Fagermoen slik det er i dag. Det er tragisk å bygge ned dyrka mark, og på Nodeland har det alt blitt bygd ned en del allerede.

Været i framtiden blir våtere og villere og både myndigheter og forsikringsselskap advarer mot å bygge på risikoutsatte steder.

Merknad fra Theresie Thistrand og Kjell Rostøl, Gamle kirkeveg 37, datert 24.03.19:

De mener at deres eiendom i Gamle kirkeveg 37, gnr. 110/487, bør innlemmes i det planforslaget omtaler B6-2 siden naboeiendommen Gamle kirkeveg 35, gnr.110/69, har felles atkomst og at det ved en eventuell utbygging vil være nødvendig å både bygge ut – og å utforme flomsikringstiltak som ser disse eiendommene i sammenheng.

Merknad fra Ånen Nøding, Eva Nøding og Randi Nøding, Spjotnesvegen 11, datert 29.03.19:

Å ha Songdalselva som nærmeste nabo oppleves reelt som en belastning de timene og dagene som er preget av flom. Dersom flommen skulle stige kun 20 cm, vil det oppleves som en dramatisk forverring.

De er skeptisk til den hydrologiske utredningen som var vedlagt høringsutkastet og mener bl.a. at nye gravemønstre må være vanskelig å regne på.

Dersom det er 99 % sjanse for at de utførte beregningene vil stemme, kan likevel den resterende prosenten bli forferdelig dyr.

Tidligere generasjoner hadde voldsom respekt for elva og betraktet den ikke som en fascinerende landskapsformasjon. Den har i årenes løp flyttet seg betydelig.

Nødings savner at planforslaget viser tydelige plangrep som tar hensyn til forverringer i klimaet.

Merknad fra Rina E. og Stig Morten Andreassen, Gamle kirkeveg 17, datert 12.03.19:

Som nærmeste nabo til Storeneset reagerer de negativt på de massive planene som foreslås for Storeneset og mener dette vil ødelegge den landlige idyllen som preger Nodeland nå.

Store vannmengder kan overraske på en måte som ikke var forventet. Dette skjedde med tunellene i Kristiansand sist høst. Stiller på bakgrunn av det spørsmål ved fornuften i å rote med Storeneset.

Viser til at NVE opererer med klimapåslag i sine modeller.

Byggehøyde inntil 5 etg. + terrengheving 3 blir fryktelig høyt og undrer på hvordan dette skal bety en penere sentrumsbebyggelse. De mener det bør kreves sol/skygge-analyser som viser konsekvenser for eksisterende bebyggelse.

Det virker uklart hvordan atkomsten til Storeneset er foreslått løst. Gamle- og delvis Nye kirkeveg er ikke dimensjonert for mer biltrafikk. Blir Gamle kirkeveg atkomstveg til Storeneset, ødelegges hele det nåværende boligmiljøet.

Ønsker at planforslaget angir et større avstand mellom nåværende bebyggelse og planlagt bebyggelse på Storeneset.

Finner det underlig at det foreslås så stor parkeringskapasitet til hver boenhet når planen legger opp til satsing på kollektivknutepunktet Nodeland.

Synes at planarbeidet har vært alt for fokusert på Storeneset og ikke så tydelig på andre områder.

Foreslår, med begrunnelse i overordnede miljøsyn å sette rekkefølgekrav om at utbygging på Nodeland ikke skal påbegynnes før mer sentrale områder og bynære områder i den nye kommunen er utbygd.

Rådmannens kommentar til merknadene som går på utbygging av Storeneset:

Det enkeltforslaget i områdeplanen som har fått flest innspill, er ikke unaturlig forslaget om boligbygging på Storeneset, område B7-1. Samlet er det over 100 innbyggere som har skrevet under på innspill i forhold til dette forslaget. Det foreligger ingen innsigelser fra offentlig sektormyndigheter til forslaget. Alle innspill fra innbyggere og lokale foreninger som landbruksråd, elveeierlag, råd for eldre og funksjonshemmede m.m. uttrykker meget stor skepsis til dette forslaget. Årsaken er selvsagt at arealet er sterkt flomutsatt.

Et hovedformål med planarbeidet har vært å foreslå grep som kan bidra til å utvikle Nodeland til en bydel som er særpreget av godt kollektivtilbud for både buss og tog. Nasjonale myndigheter har bestemt at veksten i persontrafikk fram mot 2030 skal håndteres ved at folk reiser kollektiv, sykler eller går. Med andre ord er denne målsettingen ikke forenlig med vekst i privatbilisme.

Skal målsettingen lykkes, må folk reelt oppleve at de kan klare hverdagen uten å være avhengig av bil til det aller meste.

Det er en del erfaring med at dersom gangavstand fra hjem til kollektivholdeplass er særlig mer 10 minutt, velger potensielle passasjerer bort det kollektive reisemidlet. I terreng med moderat stigning og «vanlig» gangtempo, forflytter en funksjonsfrisk person seg ca. 500 meter på rundt 10 minutt.

I prosessen med arealplanen for Nodeland har en operert med en radius på 500 m fra

rundkjøringen i sentrum (Fv. 461 x Fv. 303) og definert dette som det mest sentrale sentrum, (planområdet er en del større). Innenfor denne sirkelen har en sett etter aktuelle områder for utbygging.

Det er ingen tvil om at Storeneset har en beliggenhet som er ganske ideell i forhold til buss, bane og sykkelvegnett.

Utfordringene knyttet til flom og til grunnforhold er imidlertid også godt kjent. Rådmannen har fått utført to uavhengige geotekniske utredninger samt hydrologisk utredning med oppfølgende utsjekk for Storeneset. Disse dokumentene var vedlagt høringsutkastet som lå ute til offentlig ettersyn. Rådmannen omtalte disse forholdene grundig i saksframlegget tilknyttet det offentlige ettersynet, planutvalgssak 01/19 – møtedato 31.01.19. Saksframlegg 01/19 er for øvrig vedlagt dette saksframlegget.

Kjernen i den faglige utredningen er at dersom en sone på 50 m fra østre elvebredd unngås fylt opp, skal ikke konsekvensene for elveløpet i flomsituasjoner bli mer dramatiske enn de er med dagens elv, men disse konsekvensene er likevel dramatiske. Det gjør selvsagt inntrykk på rådmannen å lese høringsuttalelser der innsenderne uttrykker frykt for konsekvenser når det er flom. Rådmannen har ikke grunn til å tro annet enn at dette er reelle opplevelser.

Rådmannen mener det er gjort en så grundig faglig utredning som mulig både på hydrologiske og geotekniske forhold. Så registrerer rådmannen at mange av innspillene som er kommet i forhold til Storeneset mener at dette kun er teoretiske betraktninger og at den virkelige verden i en flomsituasjon ser annerledes ut og at beregningene som er utført av kompetente fagmiljø ikke holder.

Vedlagt er en tilbakemelding fra NVE relatert til innspillet fra Sygna elveeierlag. Her går det bl.a. fram at 20% klimapåslag som NVE nå praktiserer i sine beregninger, ikke ble praktisert når NVE utarbeidet flomsonekartet for Sygna i 2003.

Hele Storeneset er ca. 24 daa dyrka mark. Den foreslåtte sonen på 50 m fra elvebredden vil føre til at rundt 19 daa dyrka mark bygges ned pga. oppfylling. Restarealet som for så vidt er landbruksareal utgjør 4-5 dekar og vil nok i praksis bli et grøntareal hvor det ikke vil bli drevet jordbruk.

Rådmannen viser til den naturlige høydeforskjellen som platået fra Storeneset og opp til nivået med gågata, SGT 2 og 3, danner. Dette gir mulighet for bl.a. å få til terrassebebyggelse.

Rådmannen har vært opptatt av å gi en best mulig faglig begrunnelse for å foreslå Storeneset som utbyggingsområde. I planprosessen har rådmannen lagt stor vekt på dialogen med NVE som er fagorgan for alle forhold vedrørende vassdraget. I saksframlegget om utlegging av områdeplanen til offentlig ettersyn, saksnr. 01/19 – møtedato 31.01.19, skrev rådmannen dette:

«Det er to forhold som har vært utredet særlig grundig. Det er grunnforhold og hydrologiske konsekvenser av terrengheving.

Det er registrert forekomster av kvikkleire på Nodeland i forbindelse med tidligere utbygginger. Det er helt avgjørende at en sjekker ut om det er forekomst av kvikkleire før eventuell utbygging av et område. Rådmannen har derfor fått gjennomført to uavhengige undersøkelser av de geotekniske forholdene.

På anmodning fra NVE ble det særlig anmodet om å se på eventuell skredfare i forbindelse med oppfylling/utbygging. I den anledning ble jordprøvene særlig sjekket ut med tanke på om leira kunne være sensitiv. NVE etterspurte også en vurdering av profiler som tar opp i seg kotehøgde for elvebunnen. Dette var bakgrunnen for at den første grunnundersøkelsen ble supplert. Når NVE også ble forelagt den supplerende undersøkelsen, var deres tilbakemelding at dette var tilfredsstillende dokumentasjon på områdestabilitet og at deres merknad dermed var imøtekommet.

På grunnlag av tilbakemeldingen fra NVE legger rådmannen til grunn at det rent geoteknisk vil være forsvarlig å fylle opp Storeneset og deretter bygge boliger over.

Hydrologisk utredning:

Den hydrologiske utredningen for Storeneset har først og fremst sett på konsekvensene av å heve terrenget for å gå klar av 200 års-flommen. I oppdragsbeskrivelsen skrev rådmannen bl.a. følgende:

«...Hele Storeneset befinner seg under kotenivået for 200 års-flom i Songdalselva. For å gå klar av

slik flom, må terrenget heves nærmere 3 meter. Vi ønsker en hydrologfaglig vurdering av konsekvensene en oppfylling av hele – eller deler av Storeneset vil ha for tilstøtende eksisterende bebyggelse og for Songdalselva som sådan (erosjon, utrasing, endret vannføring m.m.). Særlig fokus på opphoping av vann opp- og nedstrøms Storeneset og gjennomstrømming ved flomsituasjoner.

Fortetting i øvrig sentrum (i tillegg til Storeneset) og handtering av overvann:

Fortetting medfører mer areal under asfalt og betong og dermed større utfordringer knyttet til håndtering av overvann. Flere av tomtene i sentrum er romslige og kun bebygd med en boenhet. Det er med andre ord stort teoretisk potensial for fortetting. Vi ønsker en hydrologisk vurdering som viser hvilke konsekvenser nedbygging av hager og andre arealer vil få for avrenningssituasjonen og hvordan avbøtende tiltak kan settes inn. Også her tas det utgangspunkt i den fortettingen som antydes i ovennevnte mulighetsstudie. Vi mener det er viktig at hele planområdet legges til grunn i denne vurderingen.

Det er altså en to-delt oppgave Songdalen kommune ønsker å få utredet:

-konsekvenser av terrengheving og u-grad på hele – eller deler av Storeneset

-konsekvenser fortetting i det øvrige planområdet vil få for handteringen av overvannet på dets veg mot Songdalselva.

....»

Det var hydrologer hos Asplan Viak som utførte utredningen høsten 2015. Asplan Viak vurderte tre ulike alternativ for oppfylling:

- oppfylling av hele neset, dvs. kroksjøen og alt landbruksareal helt ned til elvebredden
- oppfylling av neset, men beholde kroksjøen i indre del av neset som en flomkanal ved høy vannføring i elva. Ideen er at kroksjøen kan virke som en avlastningskanal ved flom, men at kroksjøen er tørr ved normal vannføring
- oppfylling av neset og kroksjøen, men beholde et min. 50 m bredt belte langs elvekanten for å opprettholde ei viss elveslette.

Asplan Viak gjennomførte hydrologiske modellberegninger for alternativene. De benyttet en 1-D modell for å vurdere strekningen fra Hortemo til nedstrøms E-39 i Søgne og en 2-D modell for beregning på strekningen mellom Greipstad bru og Birkenes bru. Dette beregningsverktøyet er utviklet av US Army Corps of Engineers og Hydrologic Engineering Center for å vurdere effekten av oppfylling på elvesletta.

Det er videre tatt utgangspunkt i flommengdeberegningene som går fram av NVE sitt flomsonekart fra 2003 for Songdalselva. Asplan Viak har videre sett på om flommengdene har endret seg særlig i årene etterpå, og deres konklusjon er at flomberegninger for perioden fram til 2014 i liten grad har endret på de parametrene NVE benyttet i 2003. I utredningen er det også lagt til grunn en klimafaktor på + 20% av beregnet flommengde.

I sammendraget til rapporten skriver Asplan Viak følgende:

«..

Beregninger viser at en oppfylling av Storeneset er mulig. Selv om Storeneset oversvømmes fullstendig ved 200 års-flommen i dag, så er de hydrauliske konsekvensene ved en fullstendig oppfylling av Storeneset begrenset. Likevel anbefaler vi en varsom utnyttelse av Storeneset, fordi Songdalselva er et vernet vassdrag, og at den vestlige delen av Nodeland sentrum oversvømmes ved en 200 års-flom med dagens terrengnivå.

Maksimal oppfylling av området vil bety maksimal utnyttelse til boligformål. Dette ville innebære betydelig innsnevring av Songdalselva og meanderegenskaper vil gå tapt. Dette samsvarer dårlig med de gjeldende retningslinjer som gjelder for det vernede vassdraget. De hydrauliske beregningene viser at oppstuvningen øker med ca. 20 cm oppstrøms Storeneset, at økt hastighet og erosjon vil virke ved en 200 års-flom ved valg av en slik løsning. Oppfylling av hele Storeneset er dermed ikke anbefalt.

Det er også sett på ulike grader av oppfylling av det aktuelle området, og følgende to alternativ anses som mest aktuelle å se på videre:

Begrenset utfylling hvor noe av elvesletta nærmest elva bevares:

I dette alternativet er det forutsatt at det settes av et 50 meters-belte langs Songdalselva som ikke fylles ut. Med dette beltet bevarer man en betydelig elveslette som kan oversvømmes. Beregninger viser at strømningsforholdene i elva i liten eller ingen grad blir påvirket, og tiltaket gir heller ikke økt oppstuvning oppstrøms Storeneset. Tiltak i selve vassdraget kan dermed unngås og Songdalselva blir da minst mulig berørt av en utbygging. Belet som bevares mellom dagens elvebredd og oppfylt område kan benyttes som grøntområde og rekreasjonsområde.

Bevare gammel kroksjø som landskapselement og flomavlastningskanal:

Med hensyn til landskapsutforming er varianten med bevaring av den gamle kroksjøen interessant. Kroksjøen kan omgjøres til en gresskledd kanal mellom eksisterende sentrumsbebyggelse og nytt oppfylt område på Storeneset. Dette kan utformes som et spennende friområde. Kroksjøen vil også kunne fungere som mottaker av overvann og flomveg for overvann fra sentrum. En ulempe er at man får en lenger kanal som må erosjonssikres samt at det må etableres en bruløsning for vegforbindelse til det nye området. I forhold til ovennevnte alternativ vil dette alternativet tillate oppfylling og bebyggelse nærmere elva. Imidlertid vil dette alternativet gi noe alvere utnyttelsesgrad for området.

For begge alternativene forutsettes det at utfylling og utbygging av området oppfyller kravene i Teknisk forskrift. Laveste golvnivå legges til kote 18,3 moh. Dette tilsvarer 200 års-vannlinje pluss 1 m. sikkerhetsmargin. De nye skråningene langs oppfyllingen bør ikke utformes brattere enn 1:2.».

På bakgrunn av ovenstående skriver Asplan Viak at de anbefaler alternativet hvor en setter igjen minst 50 m. fra elvebredden og inn på neset der terrenget ikke endres/fylles opp. Alternativet der den gamle kroksjøen får en rolle som flomkanal og at bebyggelsen føres opp mellom kroksjøen og elva, er gjennomførbart, men det vil kreve en del mer erosjonssikrende tiltak samt bruløsning.

Alternativet med oppfylling ut til elvebredden frarådes».

Konklusjon:

På faglig grunnlag anbefaler rådmannen at Storeneset i områdeplanen for Nodeland gis arealbruksformålet bolig i det omfang høringsforslaget viser; dvs. at det settes igjen et belte på minst 50 m fra elvebredden hvor terrenget ikke fylles opp.

Merknad til foreslått turveg GT 7

Merknad til Foreslått turveg, GT 7, merknad fra Jan Erik Svensson, Finn Skeivoll m. fl., Spjotnesvegen, datert 26.03.19:

Innsenderne er sterkt imot foreslått turveg GT 7 og bruer #1, #2 og #3. De lever i dag i et svært fredelig og usjenert bolig- og landbruksområde uten gjennomgangstrafikk. De vil oppleve planens forslag som et stort tap.

Finn Skeivoll som eier landbrukseiendommen gnr. 110/3 og som driver med grasproduksjon, mener den foreslåtte turvegen vil kreve en del av produksjonsarealet hans. Terrenget der turvegen planlegges ligger lavt og vil være flomutsatt flere dager i året.

Merknad fra Bjørg Fjelde, Storhaug gård – gnr. 78/28, datert 28.03.19:

Bjørg Fjelde er også eier av det nordre Storeneset som ligger like utenfor planområdet, men hvor det er foreslått bru(er); ovennevnte #.

Dette neset er et av de mest flomutsatte områdene langs Sygna. Pga flomproblem ble dette neset i sin tid tilplantet med furu for å binde jorda bedre. Eventuelle bruer med fundamenteringer vil bidra til å gjøre neset enda mer utsatt i flomsituasjoner. Fjelde frykter en tung og ruvende brukonstruksjon.

Hun er skeptisk til den merbelastning tilrettelegging for turgåing vil bety for landbruksarealet. Det er nok av andre turmuligheter i og rundt Nodeland.

Fjelde er meget skeptisk til forslaget om boligbygging på det nedre Storeneset og mener heving av terrenget her vil medføre oppstuvning av vann oppstrøms og dermed skape nye problem for eiendommer og areal som allerede nå ligger utsatt til. Det er også en risiko for at flomvannet kan ta nye veger. Dersom vannstanden øker 0,5 m i forhold til flommen i okt. -17 vil vannet trenge inn i kjeller og uthus på hennes gård.

Hun er skeptisk til de hydrologiske modellberegningene som er utført og mener flom i virkeligheten

vil fortone seg annerledes.

Fjelde mener hun er blitt for dårlig informert om arbeidet med sentrumsplanen.

Merknad fra Helge og Rune Skuggedal, eiere av gnr. 110/70, Spjotnesvegen 25, journalført 01.04.19:

De er negative til planens forslag om turvegen GT 7 som er foreslått lagt gjennom bl.a. deres eiendom. De ønsker ikke noen båndlegging av eiendommen.

De viser også til at området tidligere har vært rasutsatt, men nå har stabilisert seg pga. vegetasjon/trær langs skråningen. Etablering av turveg mener de kan framkalle denne ustabiliteten igjen.

Merknad fra Eva, Ånen og Randi Nøding, Spjotnesv. 11. datert 29.03.19:

De reagerer på forslaget om turveg GT 7. De ønsker ikke bru, turveg eller friområde på sin eiendom.

De mener dessuten at forslaget i tillegg generelt sett er dårlig fordi området der den er foreslått er svært flomutsatt og å løfte terrenget til mer flomsikkert nivå vil medføre stor oppfylling og inngrep i den vernede elvesonen.

De ser for seg en bruløsning på samme nivå som Rismyrbrua og da mener de at dette vil bli en ruvende og dominerende konstruksjon.

De mener planbeskrivelsen er utydelig ved at den virker å foreslå flere løsninger.

De viser til planbestemmelsens § 4.4 som bruker ordet skal i forhold til bygging av GT 7, mens ordet kan brukes om bygging av bruene (# 1-3). De mener dette blir inkonsekvent og at realisering av bruene er nødvendig for å få en attraktiv turveg.

Rådmannens kommentar til innspillene som går på turvegen GT 7:

Da den mye benyttede turvegen rundt Prestneset ble anlagt for noen år tilbake, var rådmannen klar over at svært mye av denne turvegen ble liggende utsatt til for flom. Dette er for denne turvegens vedkommende ganske uproblematisk.

Rådmannen mener det er naturlig at en områdeplan for tettstedet Nodeland har som ambisjon å vise et turvegnett som fortsetter fra ungdomsskolen, opp mot Spjotneset og påkobling til «Potetvegen». Rådmannen ser for seg at også dette kan bli en attraktiv turveg og en berikelse for Nodeland.

I høringsmerknadene antydes det bygging av bruer av samme dimensjon som Rismyrbrua eller ny bru ved Birkelid. Rådmannens intensjon er enkle konstruksjoner som kun skal være beregnet for gange. Likedan er det med turvegen. En enkel turveg som kun skal være til å gå på og der det også tas høyde for at vegen blir liggende under vann flere dager i løpet av året. Det er også viktig å få fram at etablering av denne vegen ligger langt fram i tid og at løsning som velges må være basert på en grundig utredning av type brukonstruksjon.

Når rådmannen foreslår bruløsningene er det både fordi det vil gi mer variasjon i turløypa, men også fordi området langs elva på strekningen omtrent mellom Elvegården og vegen ned til Spjotneset har for krevende terreng til at det vil være særlig egnet til turveg.

Rådmannen ser det også som helt uaktuelt å etablere en turveg over areal der det drives jordbruk. Slik vegen er vist i plankartet, kan ikke rådmannen se at jordbruksareal vil bli benyttet.

Merknader som går på andre forhold

Merknad fra Frank Seland, eier av Gamle kirkeveg 33, datert 25.03.19:

Reagerer på at planen foreslår en betydelig oppgradering av Gamle kirkeveg. Reagerer også på

den oppgraderte vegen inn til Storeneset som er foreslått mellom nr. 33 og naboeiendommen nr. 39.

Gamle kirkeveg er i dag en idyll med bygninger som utgjør et praktfullt mangfold av mønster og symmetri. Dette mener Seland at ikke har vært vurdert i planprosessen. Gamle kirkeveg er smal og med gjennomkjøringsforbud, men dekker likevel alle relevante behov. Seland ønsker at dette bomiljøet kan bevares.

Seland mener den foreslåtte vegen mellom nr. 33 og nr. 39 er en kilde til bekymring. Skal vegen gi en flomsikker utførelse, vil den bli liggende som en ruvende havnemolo, bygninger må flyttes og hageareal reduseres.

Han mener det er uklart hva denne vegstubben skal benyttes til. Dersom det er som atkomst i forbindelse med fortetting av Gamle kirkeveg 35, B 6-2, vil dette gi en lite ønskelig trafikkøkning i Gamle kirkeveg og en dårlig løsning for ny bebyggelse i nr. 35 som bør ha vegtilknytning via SKV 8 og SKV 12 slik at det ikke legges opp til økt trafikkbelastning på Gamle kirkeveg.

Rådmannens merknad:

Den foreslåtte atkomsten mellom Gamle kirkeveg 33 og 39, SKV 9, i nedre del av Storeneset, er primært vist som atkomst for renovasjonskjøretøy og andre større kjøretøy som må ha adgang til et større boligområde. Denne vegen trenger ikke å ligge flomsikkert.

For Gamle kirkeveg videreføres samme utnyttingsgraden som i någjeldende plan for Nodeland sentrum, **BYA%=40**

Merknad fra Gunnar Grødum AS v. Svein Grødum, eier av Vestmovegen 7, journalført 03.04.19:

Vestmovegen 7, gnr. 110/47 er en del av det som på plankartet er benevnt B 5-5a. Tilkomsten til eiendommen er altså Vestmovegen.

Vestmovegen, på plankartet benevnt SKV 7, er vist med fortau for hele strekningen fra vegens begynnelse ved Fv. 303 og ned til ungdomsskolen og Nodelandshallen. Grødum mener dette er en løsning som ivaretar trafiksikkerheten på en god måte.

Han mener dette bør være den offisielle sykkelatkomsten til skolen. I dag er det en stikkveg, ikke opparbeidet, som går gjennom kommunens tilgrensende eiendom som er atkomst til ungdomsskolen for de elevene som kommer til skolen via Vestmovegen.

Grødum påpeker at stikkvegen, som går over i o_G1 (offentlig grøntareal), ikke følger eiendomsgrensa, men også går noe inn på hans eiendom, bnr. 47. Dette bør justeres.

Han mener videre at stikkvegen bør ha arealbruksformål *fellesområde, privat veg*, for å få fram at dette skal være atkomsten til gnr. 110/47 og naboeiendommen. Sykkeltien gjennom grøntarealet har blitt opparbeidet kun gjennom barnas sykling. Den kan derfor bl.a. ikke brøytes om vinteren.

Byggmester Gunnar Grødum AS ønsker å utvikle gnr. 110/47 fra dagens ene boenhet til 3-4 boenheter. Han har sendt forespørsel til Songdalen kommune om dette.

Han viser til at Vestmovn. 1, gnr. 110/164 og del av B 5-5 A, for noen år tilbake ble bebyggt med 6 boenheter på grunnlag av en bebyggelsesplan. Tilsvarende på Vestmovegen 5, gnr. 110/166, hvor det ble tillatt 4 boenheter på en tidligere eneboligtomt uten krav om detaljplan samt fortettinger som er gjort på Nye kirkeveg 4D og Vestmovegen 4 i samme område.

På grunnlag av ovennevnte fortettinger i samme området mener han at også sin eiendom gnr. 110/47 må kunne fortettes med 3-4 boenheter uten plankrav.

I forslaget til planbestemmelse som omhandler B5-5A er BYA satt til 40%. Grødum foreslår at dette økes til 45% som er lagt til grunn for utnyttelsen av Vestmovegen 1.

Han mener også at det må være en entydig byggegrense ut mot Fv. 303 for de ovennevnte eiendommene.

Rådmannens merknad:

Byggmester Gunnar Grødum AS ønsker å utvikle dagens eiendom på en måte som samsvarer med områdeplanens intensjon; å legge til rette for flere boenheter i sentrum.

Slik forslaget til planbestemmelse er utformet, stilles det krav om utarbeiding av detaljplan for denne eiendommen. Grødum viser til to naboeiendommer hvor den ene ble fortettet ved at det ble gitt dispensasjon for plankrav, mens det for den andre ble utarbeidet bebyggelsesplan – en planform som ikke er hjemlet i gjeldende plan – og bygningslov.

Gnr. 110/47 ligger høyere enn nivået for 200- års flommen. Atkomst til området er opparbeidet. Det foreligger skisser som viser hvordan tomte er tenkt utnyttet. Omsøkt tomt ligger flomsikkert til og atkomstveg er etablert. Dette er altså forhold som er avklart og slik sett argument for å slippe krav om å utarbeide detaljplan.

Hensynet til barn og unge er et forhold som denne områdeplanen har lagt vekt på gjennom prosessen. Som det går fram av innspillet fra Grødum, går det et barnetråkk/»sykkeltråkk» fra enden av blindvegen til Vestmovegen 7 og videre ned til ungdomsskolen. Denne snarvegen brukes av skoleelevene. Rådmannen mener at skolen og barn og unge må gis en mulighet til å vurdere dette «tråkket» i en sammenheng.

Boligeiendommen Nye kirkeveg 8 ligger under Vestmovegen 7. Denne eiendommen ligger flomutsatt til og fikk omfattende skader i oktober -17. I forhold til utbygging av Vestmovegen 7 er det viktig å gjøre en utredning omkring håndtering av overvann i forbindelse med fortetting.

Ut i fra en samlet vurdering mener rådmannen det må stilles krav om utarbeiding av detaljplan for SKV 7.

Rådmannen viser ellers til merknaden fra Statens vegvesen om byggegrense mot fylkesveg.

Merknad fra Asplan Viak på vegne av Nodeland Eiendom AS:, merknad datert 28.03.19:

Merknaden er i forhold til B5-2, området som i reguleringsplanen for Vestmoen, planId. 20081217, er vist som kombinert formål bolig/kontor/forretning er i denne områdeplanen foreslått til boligområde. BYA%=35.

I någjeldende arealplan er BYA=85%.

Avsender stiller seg uforstående til denne kraftige reduksjonen i utnyttelsesgrad og mener det strider helt mot det som er områdeplanens intensjon; å legge til rette for flere innbyggere i Nodeland sentrum.

De viser også til planbeskrivelsens pkt. 5.11 om barnetråkk gjennom arealet. De mener de kan ivareta dette hensynet ved en utbygging.

Nodeland Eiendom AS ber om at utnyttelse og type bebyggelse i område B5-2 opprettholdes som i gjeldende regulering for Vestmoen på område BKF 1

Rådmannens merknad:

En reduksjon i utnyttelsesgraden slik innsenderen skriver, vil være helt i motstrid med det som er et av hovedmålene med områdeplanen; å legge til rette for flere innbyggere i sentrum. Her har det rett og slett forekommet en feil i forbindelse med utarbeidingen av denne områdeplanen. Rådmannen vil rette opp områdeplanens forslag til utnyttelsesgrad slik at den blir lik den som gjelder for detaljplanen for Vestmoen, vedtatt 2010, BYA%=85 og T-BRA= 4800 m2.

Gjennom hele planprosessen har rådmannen argumentert for at næringsdelen av sentrumsfunksjonene må være mest mulig konsentrert langs Fv. 461 mellom jernbanestasjonen og bankbygget samt langs den påtenkte gågata. Dette er for å unngå et utflytende sentrum. I prosessen med områdeplanen er derfor gjeldende plan sitt kombinerte formål bolig/forretning/kontor endret til bolig. (Tilsvarende grep er for øvrig også gjort for gjeldende plan sitt kombinerte formål i Gamle Kuliaveg). Rådmannen mener at B5-2 må vises som rendyrket boligområde i ny områdeplan.

Rådmannen merker seg positivt at Nodeland Eiendom AS mener de kan ivareta dagens barnetråkk gjennom eiendommen i forbindelse med detaljplanlegging av området.

Merknad fra advokatfirmaet Kjær v. adv. Jakob Bakka på vegne av Nodeland Senter ANS, merknad

datert 02.05.19:

De viser til områdeplanens forslag til arealbruk for sin eiendom.

Songdalsvegen 65 er den eneste bygningen som huser privat næringsvirksomhet sør for Gamle kirkeveg. I tillegg til næringsvirksomheten inneholder også bygget 6 leiligheter. For beboerne og næringsvirksomhetene er parkeringskapasiteten av svært stor betydning. Dette er allerede i dag en utfordring.

Bygget er ca. 30 år og en kan ikke i overskuelig framtid se for seg å rive dette for å føre opp nytt bygg. Det betyr at behovet for parkeringsplassene på vestsiden av bygget samt garasjeplassene vil være der. Regulering til gatetun som legger beslag på deler av eiendommen til Nodeland Senter ANS vil derfor ikke være ønskelig. Områdeplanen må legge til rette for at dagens bruk med parkering og atkomst for varelevering på vestsiden av bygget blir videreført.

Avsender foreslår at det heller legges til rette for gatetun på vestsiden Av BS5, BS6 og BS7 med nærhet til det planlagte boligfeltet B7-1 på Storeneset. De minner om at Songdalen kommune allerede eier en del av eiendommene innenfor BS5,6 og 7. Slik plassering vil gjøre det enklere å gjennomføre en reguleringsplan som legger til rette for arealutnyttelse som kombinerer utbyggingsformål med hensynet til gående, syklende og kollektivreisende.

Eierne av Songdalsvegen 65 peker på det problematiske i at ansatte og brukere av offentlige tjenester benytter de allerede begrensede parkeringsplassene deres og ser for seg at dette problemet vil bli forsterket ved byggingen av en kulturell møteplass innenfor delområdet BS8. Den eksisterende, og foreslått utvidede, parkeringsplassen o_SPA2, på sørsiden av menighetshuset blir liggende så langt unna kulturbygget at parkeringsplassene til Songdalsvegen 65 vil bli foretrukket. For å motvirke dette, må kommunen etablere flere parkeringsplasser på bakkenivå på sin egen eiendom, jfr. over.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen synes det er beklagelig at parkeringsplassen tilhørende Nodeland Senter ANS benyttes av ansatte i det offentlige samt brukere av offentlige tjenester fra kommunen, NAV og legekantoret. Rådmannen vil, uavhengig av denne områdeplanen, underrette ansatte i Songdalen kommune om at det ikke er tillatt for dem å parkere på denne plassen i forbindelse med jobb.

Rådmannen er ikke enig i forslaget om å legge til rette for gatetun på SKV 12 (rådmannen tolker her begrepet gatetun på samme måten som gågate SGT 2 og 3). For at gågata skal få den funksjonen rådmannen håper på, flytte aktivitet bort fra den trafikkerte Songdalsvegen, må gågata ligge som foreslått. Dette blir også den naturlige passasjen i forhold til hovedinngang til det nye kulturbygget. Det vil også være kunstig å ha forretninger i Songdalsvegen, så et kvartal med boliger og så gågate. Dette blir etter rådmannens vurdering feil rekkefølge.

Siden Songdalen kommune har en del eiendom rundt «bankbygget», er rådmannen innstilt på å få til løsninger, midlertidig eller permanent, som ikke oppfattes som en ulempe for Nodeland Senter ANS. Det er i planbestemmelsen satt krav om utomhusplan for gågata med utgangspunkt i designhåndboka som i sin tid ble utarbeidet for Fagermoen.

Merknad fra Jan Einar Syre, eier av Nodelandsvegen 34, datert 06.05.19:

Arealbruksformålet i arealplanen for Nodeland som ble vedtatt i 2001 er kombinert bolig og næring. Foreslått arealbruksformål i denne områdeplanen, er samferdsel/parkering.

Eiendommen har tilhørt familien siden 1953. Siden 1968 har familien levd i det de karakteriserer som en uavklart bruk av eiendommen. De har to ganger fått avslag på utbygginger og to ganger har de avgitt areal til vegformål. Etablering av ny atkomst til skolen på Vollan betinger innløsning av en betydelig del av hans tomt.

Syre har ønsket å bygge både firemannsbolig og kombinert nærings- og boligbygg, men har så langt opplevd å få avslag. Nå sist med begrunnelse i påvente av ny arealplan for sentrum.

Han mener resterende tomt blir for liten til å være parkeringsplass for sentrum. Tomta bør heller benyttes til leilighetsbygg med næringsdel og parkeringskjeller. Han ser for seg en parkeringskjeller større enn det som skal til for å dekke leilighetsbyggets eget behov.

Konklusjon: Jan Einar Syre ønsker at arealbruksformålet bolig og næring opprettholdes for

Nodelandsvegen 34.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen foreslo Nodelandsvegen 34 som areal til trafikkformål/parkering som et svar på innspillene om nødvendigheten av god parkeringsdekning i sentrum. Syres eiendom vil bli redusert når Nodelandsvegen legges om i forbindelse etablering av skole på Vollan.

Syre ønsker ikke at eiendommen skal ha foreslått arealbruksformål. Han ønsker eiendommen vist med arealstatusen sentrumsformål. I innspillet sitt har han vedlagt arkitektskisse på hvordan han ser for seg at eiendommen kan utvikles. Han ser for seg å etablere en parkeringskjeller større enn til å dekke eget behov. Rådmannen har sans for forslaget til Syre, men mener det er avgjørende for å få til en ønsket utvikling på denne eiendommen og naboeiendommen, Joker, at det stilles krav om utarbeiding av detaljregulering for begge eiendommene. En premiss for detaljplanen må være å legge til rette for parkeringskapasitet som dekker mer enn eget behov.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at BS 12 utvides til også omfatte eiendommen Nodelandsvegen 34. Det settes krav om utarbeiding av detaljplan for BS 12.

Merknad fra Planfolket på vegne av grunneier Geir Kåre Thorsland angående foreslått arealbruk i Porsmyrområdet, datert 27.03.19:

Geir Kåre Thorsland eier gnr. 78/15. Deler av Thorslands eiendom på Porsmyr er utlagt som område til tjenesteyting o_BOP1. Det er Thorslands intensjon å selge deler av eiendommen til kommunen, men avgrensingen som forslaget til områdeplan viser er ikke i samsvar med Thorslands planer for sin eiendom. Disse ble presentert i oppstartsmøte med Songdalen kommune og danner grunnlaget for nylig varslet oppstart om reguleringsarbeid.

Avgrensningen avviker fra forlaget til områderegulering ved at vegen til Porsmyr er tatt med i planområdet for områdeplanen samt at delen av o_BOP1 sør for gården ønskes utnyttet til boligbygging.

Thorsland ber kommunen redusere størrelsen på o_BOP1 slik at det ikke blir overlapp mellom planene før endelig vedtak.

Rådmannens kommentar:

Områdeplanen viser område for såkalt tjenesteyting o_BOP1. Tjenesteyting er i dette tilfellet virksomheten som drives på Porsmyr Bygdetun; museum og forsamlingslokaler.

Stiftelsen Porsmyrs Venner har helt fra det ble meldt oppstart på områdeplanen vært tydelige på at de har behov for mer areal. De har flere gamle bygninger de ønsker å føre opp for å utvide virksomheten sin. De har sendt skriftlige innspill om saken og har også hatt møter med kommuneledelsen. Innspillet fra venneforeningen om arealbehov er innarbeidet i planforslaget. Dette skjedde i prosessen med å utarbeide planforslaget. Rådmannen kjente på det tidspunktet ikke til at det var andre tanker om arealbruken i dette området.

Nåværende eier overtok gnr. 78/15 og gnr. 78/238 for et par år siden. Han meldte vinteren -19 oppstart på detaljregulering til boligformål for en tilgrensende del av eiendommen etter at planutvalget hadde uttalt seg positivt til planinitiativet.

I høringsuttalelsen bes det om at deler av området o_BOP1 i sørlige delen av området avsatt til museumsformål reduseres til fordel for grunneiers ønske om å utnytte arealet til boligbygging.

Porsmyr ble kjøpt av Songdalen kommune før årtusenskiftet, og Stiftelsen Porsmyr har gjennom mer enn 20 år gjort en formidabel frivillig innsats og utviklet Porsmyr til et unikt bygdetun med stor aktivitet gjennom hele året. Stiftelsen Porsmyr har spilt inn behov for tilstrekkelig plass til framtidig utvikling av området, bl.a. plass til flere bygninger, utvidet parkering, plass for aktiviteter m.m.

Rådmannen mener det er viktig å legge forholdene til rette for videreutvikling av Porsmyr og vil ikke anbefale å redusere o_BOP1.

Rådmannen legger til grunn at i den grad det er knyttet vegrett til bruk av atkomstveg til Porsmyr,

vil denne vegretten ikke bli endret/innskrenket som følge av arealformålet.

Endringer etter offentlig ettersyn

Forslaget til områdeplan lå ute til offentlig ettersyn fram til 05.04.19. På grunnlag av høringsrunden er det forhold rådmannen mener må endres i plandokumentet som skal vedtas. Disse endringene er nå innarbeidet i forslag til vedtak.

Nedenfor følger en oversikt over de delene av plandokumentet som rådmannen foreslår at blir endret.

-Merknaden fra Statens vegvesen om byggegrenser og frisiktsoner vil rådmannen innarbeide i plankartet, fortrinnsvis i samråd med vegvesenet.

-Vegvesenets merknad om vegen o_SKV5 tas til følge og planbestemmelsen justeres.

-Arealbruksformålet for o_S3 endres fra trafikkareal/parkering til å bli en del av BS 12. Det settes krav om detaljregulering for hele BS 12. Parkeringskapasitet utover eiendommenes eget behov vil være en premiss for planarbeidet. Planarbeidet må avklare behovet for offentlig parkeringsareal i området.

-Utnyttingsgrad for B5-2 endres slik at den samsvarer med utnyttingsgrad i gjeldende detaljregulering for Vestmoen (område BKF 1).

- Planbestemmelsen må presisere at det innenfor B5-6 ikke tillates oppført flere boenheter.
- Eksisterende busstopp på østre side av Fv. 461 utenfor Songdalstunet er ved en feil ikke vist i forslaget til plankart. Dette rettes opp i endelig plankart.
- Regional plan for vannforvaltning vises i planbeskrivelsens oversikt over relevante regionale planer.
- Fylkeskonservators faglige merknader innarbeides i plankart og bestemmelse.
- I plankartet som vedtas skal utbredelsesområdet for 500 års-flommen vises, jfr. merknad fra NVE. Dette vil tilnærmet være samme nivå som 200 års-flom med klimapåslag.
- NVE sin merknad om ROS-analyse i planbeskrivelse og planbestemmelse innarbeides.
- Innenfor BS3 kan det foretas justeringer i plassering av bygning, høyde, parkering og eventuelt andre funksjoner i samråd med Bane NOR.
- Bane NOR sitt forslag om at utførte geotekniske undersøkelser i planområdet blir vist som hensynssone på plankartet tas til følge.
- Planbestemmelsen må presisere at ved foreslått utvidelse av parkeringsplass på nedsiden av menighetshuset, SPA2, må blodbøk tilhørende nåværende kommunale bolig i Songdalsv. 45 tas vare på.
- Området B6-2 utvides til også å omfatte Gamle kirkeveg 37. Dette er i henhold til innspill fra eierne av nr. 37.
- Fylkesmannens merknad om at det ikke må oppføres flere boenheter i område B 5-6 tas til følge og innarbeides i planbestemmelsen

Gjennomføring av planen

Utformingen av rekkefølgebestemmelser har betydning for selve realiseringen av en del av de forholdene som planen foreslår. Mye av investeringene som skal gjennomføres for å oppnå planens målsettinger, bør fordeles slik at de som har fordel/nytte av tiltaket også bidrar økonomisk.

Rådmannen har sett på forslag i planen av typen fellestiltak som må løses før – eller i løpet av en utbygging.

Rådmannen har vurdert følgende områder i forhold til rekkefølgesbestemmelse:

Gågata, SGT 2
 Turvegene GT 4 og GT 5
 Turvegen GT 6
 Felles grøntområde, GF 2
 Areal til varmesentral, BKT 1
 Parkering i sentrum

Gågata blir et viktig prosjekt å få realisert. Det er viktig at alle eiendommene langs gågata bidrar. Samtidig er det ikke unaturlig at kommunen som en av de største grunneierne inntar en hovedrolle i realiseringen. Rådmannen foreslår følgende ordlyd:

Før det gis igangsettestillatelse til ny bebyggelse innenfor planområdet BS 4, 5, 6, 7, 9 og 10 skal SGT 2 opparbeides på grunnlag av utomhusplan beskrevet i planbestemmelsens § 3.4. a).

Rådmannen mener at før utbygging av B 4-2 i Gamle Kuliaveg kan ta til, på grunnlag av vedtatt detaljplan, må utbygger sørge for at SG 4 og SG 5 er realisert. Rådmannen foreslår følgende ordlyd:

Før det gis igangsettestillatelse til ny bebyggelse på B 4-2, må GT 4 og GT 5 opparbeides.

Før utbygging av B 7-1, Storeneset, kan ta til på grunnlag av vedtatt detaljplan, må utbygger inngå avtale med eier av grunnen hvor GT 6 er tenkt realisert. Rådmannen foreslår følgende ordlyd:

Før det gis igangsettingstillatelse til ny bebyggelse på B 7-1, må GT 6 opparbeides.

Det vil komme flere boenheter på B 5-3 utover de som allerede er bygd. B 5-2 er et område som enda ikke er påbegynt. I B 5-5 a) og - b) samt B 5-4, BS 2 og B 5-1 åpnes det også opp for flere boenheter. Det vil være nødvendig å ha GF 2 som kvartalslekeplass for disse områdene. Rådmannen foreslår følgende ordlyd:

Før det gis igangsettingstillatelse til ytterligere utbygging av B 5-3 og utbygging av B 5-2, må GF 2 opparbeides som kvartalslekeplass og GT 3 opparbeides som turveg.

Vedr. parkering:

Forslag til planbestemmelse stiller krav om underjordisk parkering for alle sentrumsområdene (BS), bortsett fra BS 3.

Det er en målsetting med dette planarbeidet å utvikle et sentrum som ikke er på bilens premisser. Derfor mener rådmannen det er nødvendig å sette slikt krav.

Samtidig er det mer kostbart å bygge underjordisk enn å bygge en enkel bakkeparkering.

Rådmannen mener hensynet til parkering ivaretas gjennom forslaget til ordlyd i bestemmelsen, men at modell for finansiering kan løses gjennom en utbyggingsavtale.

RÅDMANNENS VURDERING AV PLANFORSLAGET

Planforslaget dekker et svært stort område. Områdeplan er en relativt grovmasket og overordnet plantype. Derfor er det i utgangspunktet satt krav om detaljregulering for alle foreslåtte utbyggingsområder.

Det har vært en omfattende prosess å utarbeide dette planforslaget, og det er kommet mange innspill til planarbeidet.

I utvalgssaks nr. 01/19, møtedato 31.01.19, vedtok planutvalget å legge forslag til områdeplan for Nodeland sentrum ut på offentlig ettersyn. Frist for å komme med merknader var 05.04.19.

Saksframlegget til ovennevnte nr. 01/19 gir en grundig innføring i det som har vært rådmannens hovedformål med denne planprosessen. Saksframlegget er tilgjengelig i Politikerportalen.

Kort fortalt er ambisjonen med planen å vise grep som kan framheve Nodeland som kollektivknutepunkt. Et sted som karakteriseres av gode buss- og togforbindelser, alle sentrumsfunksjoner innen kort rekkevidde samt gode turmuligheter i nærområdene. Barn og unges interesser har hatt fokus i planprosessen.

Planen foreslår betydelig utbygging av antall boenheter for å styrke rollen som kollektivknutepunkt. De viktigste grepene som foreslås i planen er opparbeiding av gågate, feltutbygging på Storeneset, fortetting, utvikling av stasjonsområdet og sammenkobling med det øvrige sentrum, lokalisering av kulturell møteplass, overordnet vegsystem, overordnet grønnsstruktur, parkering, felles arena for uteaktiviteter m.m.

Kommunestyret vedtok nylig detaljregulering for skole på Vollan. En ny skole vil bety mye for å sikre aktivitet i sentrum.

Det forslaget i områdeplanen som uten tvil har skapt størst engasjement, er forslaget om etablering av boligområde på det flomutsatte Storeneset. I rådmannens saksutredning i ovennevnte sak nr. 01/19 gjøres det grundig rede for hva som er utredet og hvordan rådmannen har tenkt.

Rådmannen registrerer at en del av kommentarene trekker den hydrologiske utredningen i tvil og mener at måten elva opptrer på i en flomsituasjon er annerledes eller at den ikke nødvendigvis lar seg beregne med teoretiske modeller.

Det gjør inntrykk på rådmannen når folk i høringsuttalelsen sin uttrykker frykt for hva som kan skje i en flomsituasjon.

Rådmannens konklusjon angående Storeneset, er at det på faglig grunnlag anbefales at arealbruksformålet bolig benyttes i det omfang som høringsutkastet viste. Dvs. at det settes igjen et belte på minst 50 m fra elvebredden hvor terrenget ikke skal endres/fylles opp.

Det er to større utbygginger innenfor planområdet som rådmannen har reell grunn til å tro at kan påbegynnes om rimelig kort tid.

- Det ene er nytt bygg på jernbanestasjonen i kombinasjon med heistårn og overgang mellom perrongene.
- Det andre prosjektet er bygging av kulturell møteplass med utgangspunkt i gymsalen bak rådhuset.

I planbestemmelsen er det for disse to prosjektene gitt unntak fra kravet om detaljregulering. Derfor er det helt avgjørende at områdeplanen som omfatter disse to prosjektene kan vedtas.

Fortetting på Storeneset er et sentralt grep for å flere innbyggere. Når ny utbygging konsentreres nær togstasjon og bussholdeplasser, vil dette gi en høy andel kollektivpassasjerer. Rådmannen mener at flere innbyggere til Storeneset vil gi grunnlag for et bedre kollektivtilbud både for tog og buss.

Fra 2020 skal engelske Go Ahead drifte Sørlandsbanen. De har ifølge oppslag i media en uttalt målsetting om betydelig vekst i antall togpassasjerer.

Etter rådmannens vurdering vil utbygging av Storeneset ha stor betydning i forhold til målsettingen om å få flere til å reise med kollektive transportformer. Utbygging på Storeneset er etter rådmannens vurdering et riktig grep for å bidra til den nasjonale målsettingen om at all vekst i persontransport innen 2030 skal tas gjennom først og fremst kollektivtransport, men også sykkel og gange.

Oppsummering og konklusjon

Det har vært en betydelig prosess med områdeplanen for Nodeland. Rådmannen mener at planforslaget som lå ute på offentlig ettersyn i perioden februar-april 2019 viser grep som samsvarer med det som har vært den overordnede målsettingen med planarbeidet; å utvikle Nodeland til et bydelssenter med flere innbyggere i nærhet til kollektivakser, sentrumstilbud og nærturområder. Flere innbyggere og flere virksomheter til Nodeland sentrum vil også gi positive ringvirkninger for stedene rundt; Nodelandsheia, Hortemo, Brennåsen m.fl.

Med hjemmel i plan – og bygningslovens § 12-12 anbefaler rådmannen at kommunestyret vedtar områdeplanen for Nodeland med de endringer som går fram av forslaget til vedtak. Rådmannen får fullmakt til å innarbeide disse endringene i hhv. planbestemmelse, plankart og planbeskrivelse.

Dato 20. mai 2019
Saksnr.: 18/01286-8
Saksbehandler Ane Andersen Seljeseth

Saksgang

Kultur- og utviklingskomiteen
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

28.05.2019
05.06.2019
19.06.2019

Kulturell møteplass

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Forslag til innstilling:

1. Bakgrunnsdokument med beskrivelse av prioritering av brukere og behov, samt tegninger datert 29.04.2019, nr. A71-101 godkjennes
2. Brutto ramme for prosjektet kr 54.300.000,- godkjennes. Rådmannens forslag til finansieringsplan som fremkommer i denne saken godkjennes.
3. Rådmannens administrative byggenemnd har ansvar for byggeprosjektet og får fullmakt til å gjøre de nødvendige praktiske og tekniske beslutninger underveis i prosjektet. Byggenemnda følger opp prosjektet i tråd med kommunens investeringsreglement.
4. Administrativ byggenemnd gis i oppdrag å medvirke til forsvarlig prosjektoverlevering til Nye Kristiansand når saksbehandlingsregler for det foreligger

Sammendrag

Songdalen kommune har ingen store arenaer som kan kalles for kulturelle møteplasser. En kulturell møteplass anses som et svært viktig bidrag for å videreutvikle Nodeland som et aktivt lokalsamfunn i nye Kristiansand kommune. For det lokale frivillige kulturlivet er en slik arena av uvurderlig betydning. Prosjektet tar utgangspunkt i en total om- og påbygging av en eksisterende gymsal som er lokalisert tett inntil rådhuset. Vurderinger fra arkitekt viser at det økonomisk mest gunstige er å ta utgangspunkt i ombygging av eksisterende gymsal, fremfor å bygge helt nytt bygg. Skisseprosjektet har derfor tatt utgangspunkt i dette for å finne gode løsninger, og for å sikre et bredest mulig bruksområde. Det er lagt vekt på å finne nøkterne, funksjonelle og fremtidsrettede løsninger.

Rådmannen mener dette er et viktig prosjekt som sammen med festplassen på Fagermoen torv og fremtidig innbyggertorg i nåværende rådhus styrker sentrumsplanen for Nodeland, og anbefaler at dette gjennomføres i tråd med saksfremlegget.

Forprosjektet er støttet av Vest Agder Fylkeskommune. Det forutsettes at Songdalen kommunestyre vedtar prosjektets bruttoramme og at kommunen er ansvarlig for at hele prosjektet er fullfinansiert og blir gjennomført.

Vedlegg:

Kulturell møteplass - bakgrunnsdokument
A71-101 Planer
A72-101 illustrasjoner fasadeuttrykk

Bakgrunn for saken

Kulturliv og lokal identitet er viktige verdier og et grunnlag for utvikling og forming av et lokalsamfunn. I Songdalen kommune er det et rikt kulturliv som er innrettet på å gi et bredt tilbud til befolkningen i alle aldre. Kommunen har ikke et eget bygg som er tilpasset kulturlivet og som kan virke som en kulturell møteplass for befolkningen. Det har derfor lenge vært arbeidet med å finne rammer og ordninger for å kunne realisere bygging av en kulturell møteplass som kan dekke praktiske behov for å avvikle kulturarrangementer, men som også kan være en generator for utvikling av lokalsamfunnet og enkeltmennesker.

Songdalen kommune har behov for tilfredsstillende lokaler med scene for teater, konserter, foredrag, ungdomsarrangementer m.m. og som samtidig kan være en storstue for festdager som 17. mai og liknende. Et slikt bygg må inneholde funksjoner som gir et godt grunnlag for mange brukergrupper, men som samtidig ivaretar en kvalitet for avvikling av ulike arrangementer. Det vil være behov for scene/r, teknisk utstyr, publikumskapasitet, garderobes og lagringsplass. Bygget må gis universell utforming, slik at det tilrettelegges for alle brukergrupper.

Det er knyttet en stor utfordring til å løse behovene til areal og funksjoner innenfor nøkterne rammer. Det er derfor tatt utgangspunkt i å gjenbruke gymsalen til den gamle skolen som tidligere var plassert på Fagermoen. Ved å bruke denne bygningen holdes kostnadene nede, samtidig som en kulturell møteplass får en sentral beliggenhet i sentrum av Nodeland. I arbeidet med ny sentrumsplan for Nodeland er en kulturell møteplass tenkt som et viktig element sammen med festplassen på Fagermoen torv, fremtidig innbyggertorg i nåværende rådhus og i utviklingen av sentrum forøvrig.

I gjeldende økonomiplan 2019-2022 er det avsatt kr. 30 mill. for ombygging av gymsalen på Fagermoen, med forventet oppstart i 2019 og ferdigstilling i 2020/2021. Budsjettet beløp baserer seg på tidlige anslag av kostnader, begrenset til ombygging av gymsalen. Slik det aktuelle prosjektet nå fremstår, er prosjekt endret og tilpasset i samsvar med faglige råd fra arkitekt, befaringer og vurderinger av andre kulturbygg som gir et naturlig sammenligningsgrunnlag. Det er sett på ulike løsninger, og gjennom prosessen med å forme en kulturell møteplass har det ført frem til en skisse som vi tror vil fungere godt på Nodeland.

Prosjektet har en bred forankring, både politisk, administrativt og hos aktuelle brukere. Det er en god dialog med Vest-Agder fylkeskommune, som også har gitt tilskudd til forprosjektet. En kulturell møteplass på Nodeland vil få en stor betydning for kulturliv og brukere. På den bakgrunn vil rådmannen anbefale at kommunestyret gir sin tilslutning til konseptvalg, total prosjektramme og plan for gjennomføring.

Tidligere vedtak

Ved behandlingen av økonomiplan med handlingsprogram for perioden 2019-2022, er det brutto bevilget kr 30.000.000 til Kulturell møteplass – Nodeland sentrum, fordelt med kr 5.000.000 i 2019 og kr 25.000.000 i 2020.

Ved kommunestyrets behandling av regnskapsrapportering for 2. tertial, sak 48/18, ble det vedtatt å sette av kr 700.000 til et forprosjekt. Det ble også søkt Vest-Agder fylkeskommune om tilskudd til forprosjektet. Fylkeskommunen har bevilget kommunen kr 100.000 til forprosjektet. Samlet ramme til forprosjektet er kr 800.000.

En ku

lturell møteplass for innbyggere og kulturliv i Songdalen

Kulturell møteplass Nodeland skal være et lokalt kulturbygg bygd for kulturlivet i Songdalen. Det skal bygges gode lokaler for arrangementer og øving, med fokus på lokal sceneproduksjon. Bygget skal være en arena hvor innbyggerne kan møtes, øve og fremføre kulturelle uttrykk. Dette blir et viktig sosialt og kulturelt knutepunkt i kommunen der et «levende kulturbygg» skal legge til rette for gode kulturopplevelser – både til hverdags og til fest. I den nye kommunen er det en målsetting om å ha gode og varierte desentraliserte kulturskoletilbud. Et rikt og variert lokalt frivillig kulturliv vil utvilsomt kunne oppleve bedre kår, med mange nye muligheter i et slikt bygg. En slik lokal kulturell møteplass vil i mange sammenhenger også kunne fremstå som et lavterskeltilbud. Dette er svært viktig, både i forhold til lokal integreringspolitikk og for å forebygge utenforskap.

Et godt, aktivt og attraktivt sted å bo

I Songdalens kommuneplan er en sentral målsetting «Songdalen for livskvalitet - et mål om trygghet og trivsel for alle.» Songdalen skal være et attraktivt bosted, der det er godt å vokse opp, leve og bli eldre. Nodeland sentrum er i utvikling og i perioden prosjektet blir til er det laget en

sentrumsplan som nå er ute til høring. I planen er det ønsket å styrke Nodeland som attraktivt sted å bo med fokus på at flere skal bosette seg på Nodeland og mer aktivitet. Dette bygget vil være et attraktivt sted som samler folk i Nodeland sentrum rundt gode opplevelser, både som utøver/deltager og publikum. Bygget vil også være et tilgjengelig og godt sted for omgivelsene med ulike funksjoner og uteområder i nærheten.

Det er viktig å ivareta den lokale identiteten og felleskapet i nærområdet. Med en kulturell møteplass ønsker kommunen å gi bedre muligheter for lokale kulturopplevelser og at de som bor i området har et sted å møtes for felleskap, aktiviteter og kulturuttrykk.

Om bygget og bruk

Gymsalen er ifølge tilgjengelige tegninger planlagt og bygd i 1962, og må regnes som tidstypisk. Arkitektfaglig er det vurdert som interessant å bevare mest mulig av bygget. Det tjente i mange år som gymsal på daværende Songdalen ungdomsskole. Da det ble bygd ny ungdomsskole (beliggende v/Nodelandshallen), ble gymsalen beholdt med tanke på å være en fremtidig ressurs. Det ble den gangen ikke foretatt noen særlige utbedringer i bygget. En del av innredningen er dermed original og uendret fra byggeåret. Det er ønskelig å ivareta mest mulig av det originale bygget, både av hensyn til klima/gjenbruk og det lokalhistoriske.

I gymsalen står det nå en gammel titteskapsscene som er i bruk. Det arrangeres amatørteaterforestillinger, blues- og rock kvelder, konserter, LAN og ulike arrangementer. Plasseringen og størrelsen er god, men det mangler tilrettelegging på mange måter. Det er mye jobb å rigge til arrangementene, og det er helt tydelig at den ikke tilfredsstiller de krav og forventninger man har til denne type bygg i dag. Både akustikk, teknikk, garderobefasiliteter, ventilasjon og universell utforming er eksempler på helt åpenbare mangler. I dag er bandrom, lagerplass og gymsalen (med ulike frivilligstyrte lavterskel trenings-tilbud) tilgjengelige funksjoner i bygget.

I tillegg til de frivillige aktørene er det behov for lokaler i det kommunale kulturtilbudet. Biblioteket trenger lokaler til arrangementer. En scene for unge talenter i kulturskole og UKM er også et behov. Deler av kulturskolens danseundervisning er allerede flyttet inn på scenen i gymsalen pga. for liten sal i Noden. Ungdomsklubben fungerer bra i nyoppussede lokaler, men har begrenset kapasitet til store arrangementer. Det skal fra 2020 utvikles ulike et fremtidsrettet innbyggertorg som skal bidra til samskaping mellom innbyggerne og kommunen. Her kan den kulturelle møteplassen være aktuell å bruke.

Klima

Det oppfattes å være økonomisk gunstig, men også som et godt klimatiltak å basere seg på mest mulig gjenbruk av eksisterende bygningsmasse. Tilpasninger, påbygg og utforming av eksisterende bygg vil en søke å gjøre mest mulig klimavennlig. Dette gjelder både med tanke på materialvalg og løsninger for energibruk til lys og oppvarming. Videre vil det være viktig å ha en slik arena lokalt, slik at både aktører og publikum kan få muligheten for lokale arrangementer, uten å måtte reise langt med tog, buss eller bil.

Prosess

Det har vært gjennomført:

- gjennomgang av prioritering av brukere med kultur- og utviklingskomiteen
- studietur til ulike lokaler for kultur- og utviklingskomiteen
- innspillmøte med aktører fra frivillig kulturliv
- kartlegging av behov hos aktuelle brukere
- arbeidsmøter med kultur- og utviklingskomiteen, administrasjon og arkitekt
- informasjon om prosjektet i formannskapet
- saken er tatt opp i samarbeidsmøte med Vest-Agder fylkeskommune 14.mai 2019.

Ved å kartlegge behov og bruk hos flere av kulturarrangørene som finnes i kommunen har prosjektet blitt tilpasset så det skal passe ulike former for uttrykk og arrangementer. På bakgrunn av dette er det utarbeidet et skisseprosjekt med de dokumenter som ligger ved i saken.

Plan for gjennomføring

Rådmannen anbefaler at prosjektet styres av den administrative byggenemnda, i tråd med kommunens vedtatte investeringsreglement. I dette prosjektet antas det at underveis i prosjektperioden vil det måtte tas en rekke praktiske og tekniske beslutninger. Det oppfattes derfor å være mest hensiktsmessig at slik fullmakt er gitt til byggenemnda. Da vil en sikre rapportering og oppfølging, på linje med andre prosjekter i regi av kommunen.

Økonomi

Det er estimert en prosjektramme på 54,3 mill. kroner som ivaretar de behovene og mulighetene som er kommet frem i prosjektet. Det understrekes at det på nåværende tidspunkt er noe usikkerhet omkring disse tallene. Dette skyldes at estimatet er basert på generelle priser på bygging/rehabilitering, som p.t. ikke er konkurranseutsatt. Videre vil det alltid være en viss usikkerhet når en skal rehabilitere et gammelt bygg. Forprosjektet vil i større grad kunne avklare disse forholdene.

Det er søkt Vest-Agder Fylkeskommune om økonomisk støtte på inntil 1/3 av totalrammen i prosjektet. I søknaden for støtte, forutsettes det at Songdalen kommunestyre vedtar prosjektets bruttoramme og at kommunen er ansvarlig for at hele prosjektet er fullfinansiert og blir gjennomført. Rådmannen oppfatter både de politiske og de administrative signalene fra fylkeskommunen som positive. Det ble i det årlige samarbeidsmøtet med fylkeskommunen 14.mai 2019 antydnet at denne type prosjekter normalt fikk støtte fra fylkeskommunen på mellom 20% og 30% av bruttorammen. I oppstillingen nedenfor estimeres derfor tilskudd fra fylkeskommunen på ca. 15 mill. kroner.

Foreløpig finansieringsplan ser slik ut (tall i mill. kroner):

Brutto prosjektkostnad	54,3
Tilskudd fra Vest-Agder Fylkeskommune	15,0
<u>Antatt mva-kompensasjon (anslag)</u>	<u>10,8</u>
Kommunens andel i prosjektet	28,5

Kommunen avventer formell tilbakemelding fra fylkeskommunen. Den politiske behandlingen av kommunens søknad vil trolig skje i fylkestinget 18.-19. juni 2019. Utfallet av denne søknaden er et vesentlig moment i hele saken. Det understrekes at oppfinansieringen av prosjektet først vil få betydning for låneopptak i 2020/2021.

Dato 16. mai 2019
Saksnr.: 19/00553-1
Saksbehandler Arild Andresen

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

05.06.2019
19.06.2019

Regnskapsrapportering Songdalen kommune 1.tertial 2019

Forslag til vedtak:

1. Rapporten pr. 1.tertial 2019 tas til orientering
2. Forslag til budsjettreguleringene som fremkommer i tabellene «forslag til justeringer drift, «forslag til justeringer investeringer», «omposteringer» og «prosjektavslutning 3007» godkjennes.

Sammendrag

I regnskapsrapporten er det denne gang også tatt med finansielle vurderinger. Dette kommer dermed ikke som egen rapport. Rapporteringen i denne saken er i tråd med Finansreglementets bestemmelser.

Det er gjort en vurdering av driftssituasjonen, herunder alle enheter pr. 30. april 2019. Driftssituasjonen er under kontroll, men rådmannen vurderer at det er behov for å foreta noen budsjettøkninger for noen områder. Videre foreslås det å gjøre noen endringer i investeringsregnskapet.

Vedlegg:

Songdalen - gjeld - 1. tertial 2019
Songdalen_kommune_-_Tertialrapport_2019_T1

Bakgrunn for saken

Inntekter – skatt og rammetilskudd

Hovedinntektskilden for kommunen er skatt og rammetilskudd. Det er derfor svært sentralt at regnskap og budsjett balanserer best mulig. Budsjettet bygger på en rekke forutsetninger og det har hele tiden vært viktig for rådmannen at inntektsanslagene er realistiske men også konservative og forsiktige.

tall i 100 kr	regnskap 1.tertial	budsjett 1. tertial	avvik
skatt	43 457	43 434	-23
rammetilskudd	80 867	81 267	400
sum	124 324	124 701	377

Finans

Som det fremgår av den vedlagte rapporten fra Gabler er avkastningen vår på 5,1% pr. 30.4.2019. Dette er meget bra, men må betraktes som et øyeblikksbilde. Som kjent vil dette kunne svinge betydelig gjennom året. Årsbudsjettet er lagt opp med en budsjettert avkastning på litt under 4%.

Vår gjeldsforvaltning følges også opp av Gabler. Det har ikke vært så mange transaksjoner hittil i år. Gjeldsporteføljen vår oppfattes å være å godt tilpasset i forhold til vår strategi mht. fordeling av korte/lange rentebindingsavtaler.

Rådmannen mener at alle finansielle posisjoner er innenfor, og i tråd med Finansreglementet bestemmelser pr. 30.4.2019.

Stikkordsmessig oppsummerer Gabler situasjonen i finansmarkedet gjennom 1. tertial 2019 slik:

- Oljeprisen økt om med om lag 15 dollar per fat, fra ca. 55 – 70 per fat.
- Fallet i internasjonale børser er mer enn reversert sammenliknet med nivået i september 2018.
- Markedene har svingt kraftig gjennom siste halvår, og er særlig usikre på utvikling i den amerikanske økonomien som oppfattes å være en indikator for konjunkturutviklingen.
 - Imidlertid synes den underliggende utviklingen sterk, arbeidsledigheten, fortsette å falle og er på det laveste på mer enn 50 år (3,6%) og sysselsettingen utenfor landbrukssektoren fortsetter å øke.
- Den norske sentralbankens handlingsrom påvirkes av utviklingen i internasjonale markeder.
- Markedet tror på sentralbankens prognoser og forventer en økning i styringsrenten i juni og desember.

Status i enhetene

Barnehagene

Barnehagene har god drift og er isolert sett omkring i balanse. Den største utfordringene synes å være knyttet til barn som har behov for ekstra støtte/oppfølgning. Det er imidlertid noe utfordrende å fastslå omfanget av slik hjelp for resten av året. Vi har nylig fått informasjon om at barnehagene mottar kr 460.000 i prosjektmidler i år fra Fylkesmannen for å fortsette et viktig språkopplæringsprosjekt i Bjørnungen barnehage. Dette bidrar positivt. Slik det ser ut nå forventes barnehagene samlet å komme ut i balanse ved årets slutt.

Skolene

Ved flere av skolene er det fortsatt elever som har behov for særdeles omfattende ekstra hjelpetiltak. Alle disse behovene er i tråd med lover og forskrifter, og kommunen er forpliktet på å stille opp med nødvendige tiltak og tilrettelegging. Slike saker er svært krevende og det er utfordrende å gi eksakte prognoser på behovet for hele 2019. Rådmannen anbefaler å øke skolerammen med 3 mill. kroner nå, og kommer tilbake med ny vurdering pr. 2.tertial 2019.

Hjemmetjenesten

Det fremkommer noe overforbruk. Det er imidlertid tidlig i året, og det vil erfaringsmessig skje endringer i brukernes behov gjennom året. Enheten vil derfor følges tett, med ny vurdering av budsjettet pr. 2.tertial 2019.

Habilitering

Det fremkommer noe overforbruk. Høsten 2018 var det som kjent tilsyn i tjenesten fra Fylkesmannen, og det var flere medieoppslag. Alle avvik som ble avdekket av Fylkesmannen ble lukket, men rådmannen valgte likevel å be om en egen gjennomgang i regi av Agder Kommunerevisjon. I forbindelse med budsjettet for 2019 ble rammen for 2018 videreført uten noen justeringer, i påvente av revisjonsrapporten. Rapporten foreligger nå, og den er også

gjennomgått i Tjeneste og Levekårskomiteen. Basert på rapporten mener rådmannen det er hensiktsmessig å øke driftsrammen til Habiliteringstjenesten med 3 mill. kroner.

Institusjon

Det fremkommer noe overforbruk. Det er imidlertid tidlig i året, og det vil erfaringsmessig skje endringer i brukernes behov gjennom året. Enheten vil derfor følges tett, med ny vurdering av budsjettet pr. 2.tertial 2018.

Barnevern

Barnevernstjenesten rapporterer om underforbruk pr. 1.tertial 2019. Dersom ikke store ting skjer, forventer de å ha et mindreforbruk ved årets slutt.

NAV

Det fremkommer noe overforbruk. Dette skyldes i hovedsak økonomisk sosialhjelp, samt flere brukere enn budsjettet på kvalifiseringsprogrammet. Det er imidlertid tidlig i året, og det vil erfaringsmessig skje endringer i brukernes behov gjennom året. Enheten vil derfor følges tett, med ny vurdering av budsjettet pr. 2.tertial 2019.

Kultur og Inkludering

Det er som tidligere vanskelig å estimere nøyaktig tidspunkt for bosetting av nye flyktninger, samt at det fortsatt er mange elever på Birkelid Voksenopplæring. Dette gir en krevende budsjettssituasjon. Det jobbes med nedskalering av tilbudet på Birkelid, i tråd med redusert antall bosatte flyktninger. Dette må skje i et samarbeid med Søgne kommune. Rådmannen følger enheten tett og anbefalingen ikke budsjettregulering nå, men vil komme tilbake med en ny vurdering i 2. tertial.

Teknisk

Årets budsjett for vintervedlikehold til snørydding og strøing er allerede brukt opp. Tidligere avsatte reserver (brøytefond) er brukt opp. Det brukes også mye penger på veivedlikehold generelt. Rådmannen vil se nærmere på dette og evt. komme tilbake med forslag om budsjettreguleringer i 2.tertial.

Ressurskrevende brukere

Det gjøres alltid et anslag på dette i budsjettprosessen hver høst. På vårparten gjøres mer endelige beregninger, blant annet basert på faktisk forbruk. Revisor har påpekt noen forhold i vår beregningsmodell som er justert i tråd med anbefalingene. Refusjonene inntektsføres direkte hos de aktuelle enhetene, men de har ingen muligheter for å klare å kompensere dette innenfor egen ramme. I sum betyr dette inntektsbortfall på ca. 3 mill. kroner.

IKT-kostnader nye Kristiansand

Programleder i nye Kristiansand har bedt de 3 kommunene om mer midler for å gjennomføre de planlagte IKT-prosjektene. Totalrammen er nå beregnet til 80 mill, mot opprinnelig 50 mill. kroner. Økningen på 30 mill. kroner fordeles på de 3 kommunene etter folketallet. Det er gjort en regnskapsmessig fordeling av dette mellom drift og investering. Songdalens andel fremkommer i tabellene under her ved at ca. 1,5 mill. kroner føres på drift og ca. 1,1 mill. kroner føres på investeringer.

forslag til justeringer drift	beløp	kommentarer
Tilskudd inndekking overforbruk Sandriphæia fritidspark	80 000	inngår i spleiselag mellom Vennesla, Kristiansand, Søgne og Songdalen
Oppjustering rammen til Livsmestring (budsjett 2018)	132 000	kom i statsbudsjettet desember 2018 men falt ut av våre beregninger
IKT - oppfinansiering i nye Kristiansand	1 498 000	i tråd med anmodninger fra Programleder
Skole - økt ramme	3 000 000	
Habilitering - økt ramme	2 000 000	
Bortfall inntekter ressurskrevende brukere	3 000 000	fordeles mellom enhetene som får reduserte refusjoner
sum rammejusteringer	9 710 000	finansieres med bruk av disposisjonsfond

Investeringsbudsjettet

På investeringsbudsjettet er det behov for å gjøre flere justeringer. Vi har opplevd svært tydelig at de fleste typer byggearbeider nå blir dyrere enn det som har vært forutsetninger når budsjettene er vedtatt. Når det er mange prosjekter og byggebransjen opplever gode tider, så gjenspeiles dette veldig tydelig i de anbudskonkurransene vi har ute i markedet. Dette er isolert sett bra for bransjen, men det gir altså budsjettpress på mange offentlige prosjekter. Samme trend har vi også sett på mange prosjekter i Kristiansand kommune.

Det vises for øvrig særskilt til orientering gitt i formannskapet 29.mai 2019.

Birkelid bru

Det er nå kommet inn svar på anbudskonkurransen, og markedsprisene viser at vi har budsjettet for lavt. Vi har lagt inn muligheten for å kunne bruke brua for kjøretøy i en beredskapssituasjon. Videre er det tatt med en post for usikkerhet i prosjektet. Høsten 2018 mottok kommunen erstatning for flomskader fra KMD v/Fylkesmannen på 6,4 mill. kroner. Tilskuddet kom som en følge av et meget bra samarbeid med mellom fylkesmannen i Agder og kommunens representanter. Beløpet ble avsatt på egen konto under disposisjonsfond. Det er hensiktsmessig å bruke disse midlene nå.

Rosseland skole

Det er avsatt 4 mill. kroner for å oppgradere skolen. Det viser seg at det er nødvendig å oppfinansiere prosjektet for å sikre gjennomføring av alle de aktuelle tiltakene.

Tunballen barnehage

Det er avsatt 2 mill. kroner for å bygge ut eksisterende grovgarderobe. Forholdene i dagens garderobeløsning er ikke bra, og dette har derfor vært et av de prioriterte tiltak. Det viser seg at det er nødvendig å oppfinansiere prosjektet for å sikre gjennomføring av prosjektet.

Sentrumsplanen

I forbindelse med utarbeidelse av sentrumsplanen har det vært brukt konsulenter i flere omganger. Usikkerhet knyttet til plassering av skole, samt ekstra vurderinger av fremtidig boligbygging på Storeneset har vært medvirkende årsaker til at dette har kostet mer enn opprinnelig budsjettet.

forslag til justeringer investeringer	beløp	kommentarer
IKT - oppfinansiering i nye Kristiansand	1 090 000	
Rammeøkning prosjekt 46324 - ny Avløppspumpestasjon Lysgård	1 000 000	inngår i VAR-prosjektene
Overforbruk reguleringsplan Sentrumsplanen	1 000 000	skyldes konsulentbruk
KEIV prosjektet (mobilnett-beredskap) - nødstrømsaggregat	250 000	beredskapsløsning til bruk v/utfall mobilnettet
Oppfinansiering Birkelid bru	4 590 000	jfr. egen orientering i formannskapet 29.5.2019
Oppfinansiering prosjekt Rosseland skole	1 500 000	jfr. egen orientering i formannskapet 29.5.2019
Oppfinansiering prosjekt grovgarderober Tunballen barnehage	1 000 000	
Oppgradering trapp Tunballen skole	400 000	
Bytte gjerder på Eventyrheia Barnehage, inkl. fallunderlag	500 000	
sum rammejusteringer	11 330 000	finansieres med bruk av disposisjonsfond, hvorav 6,4 mill finansieres fra konto 2.5606.051, flomskadeerstatning. Resterende beløp finansieres av det generelle disposisjonsfondet
tekstpunkter - oppfølgingssaker:		
a) Ekstra kostnader på riving av Gamle Kirkevei 3 finansieres av det allerede mottatte forsikringsoppgjøret. Eiendommen skal foreløpig ikke bebygges.		
b) Medfinansiering gang-/sykkelvei på fylkesvei 461 Vatneli-Kilen, vedtatt i forbindelse med 2.tertial -17 (ramme inntil 3 mill. kr), vil innarbeides når regningen foreligger.		
c) Det ble i forbindelse med regnskapsavslutningen for 2017 bevilget inntil 3 mill. kr for opparbeidelse av lysløype fra Tunballen skole til Hovedturløypa. Fremdriften avhenger av Midt-Agder Friluftsråd i samarbeid med grunneierne i det aktuelle området.		

Regnskapsmessige tilpasninger

I forbindelse med noen mindre justeringer av oppgaver mellom Livsmestring og Utvikling & Forvaltning, er det behov for å gjøre en mindre budsjettregulering mellom enhetene. Regnskapsmessig er det kun en omfordeling, og dette gir ingen merkostnader:

Omposteringer	drift	drift	
mellom Livsmestring og Utvikling og Forvaltning	-123 000	123 000	kontering: 10100-3500-4400 / 10100-3000-1203

Prosjektavslutning

Det vil være behov for en egen gjennomgang av prosjekter. Rådmannen varsler med dette at slik gjennomgang vil komme som egen sak, alternativt i forbindelse med 2.tertial 2019.

Følgende prosjekt avsluttes slik:

Prosjekt 3007, Velferdsteknologi	beløp
regnskapsmessig forbruk	1 585 000
budsjettavsetninger	450 000
bruk av avsetning 2.5504.311	188 000
bruk av avsetning 2.5504.410	598 800
resten brukes av avsetning 2.5603.406	348 200

Dato 11. juni 2019
Saksnr.: 19/00006-44
Saksbehandler Mette Skomedal Breland

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
19.06.2019

Politiske organer og utvalg i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune

Forslag til vedtak

Saken tas til etterretning

Sammendrag

Saken redegjør for en vurdering av de formelle rammene rundt overgangen til ny kommune – Kristiansand fra 01.01.2020 – hvilke oppgaver og ansvar fellesnemnda, det nyvalgte bystyret og de utgående by/kommunestyrene skal ha i perioden fra valget høsten 2019 og fram til sammenslåingstidspunktet.

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen vare fram til sammenslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. I rundskriv H-10/15 til inndelingsloven går det fram at fungeringsperioden for kommunestyrene i de opprinnelige kommunene blir forlenget i to måneder, og at det nyvalgte kommunestyret ikke kan gjøre vedtak som binder de eksisterende enhetene i deres siste driftsår. Tilsvarende må myndighet og ansvar for de sittende kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avvikle virksomheten i de eksisterende enhetene. I henhold til inndelingsloven vil ansvaret og fullmaktene til de gamle kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende enhetene. Ansvar og fullmakter til de eksisterende kommunestyrene er avgrenset, men det er likevel rom for skjønn og fortolkning hva som er nødvendig for å avvikle de eksisterende enhetene. I saken listes opp saker som er eller skal behandles av fellesnemnda og nytt bystyre. Programleder anbefaler at kommunestyrene høsten 2019 kun fremmer helt nødvendige saker - også for å unngå å belaste de avtroppende administrasjonene med nye oppgaver i denne perioden. Saker som gjelder investeringer må være innarbeidet i vedtatt handlings- og økonomiplan, og etter at det nyvalgte kommunestyret er konstituert skal det ikke tas opp nye saker i de gamle kommunestyrene som får økonomiske eller juridiske konsekvenser for den nye kommunen. Når det gjelder de sakene fellesnemnda forbereder og legger fram for det nyvalgte bystyret, vil programleder understreke at det nyvalgte bystyret ikke kan utsette eller gjøre endringer som medfører at den nye kommunen ikke har et gyldig vedtak fra og med sammenslåingstidspunktet den 01.01.2020. Det er svært viktig at den nye kommunen har alle vedtak og regelverk på plass som er nødvendige for å kunne utøve myndighet som ny kommune fra første dag.

Bakgrunn for saken

Saken redegjør for en vurdering av de formelle rammene rundt overgangen til ny kommune – Kristiansand fra 01.01.2020 – hvilke roller fellesnemnda, det nyvalgte kommunestyret og gjeldende kommunestyre/bystyre og underliggende utvalg skal ha i perioden fra valget høsten 2019 og fram til sammenslåingstidspunktet.

Dette anbefales i evalueringsrapporten om sammenslåing av Sandefjord, Stokke og Andebu kommuner, og er i tråd med anbefaling fra KMD: «*Departementet tror det vil være hensiktsmessig at det foretas en nærmere avgrensning av ansvar og fullmakter i denne perioden, der det også gjøres en vurdering av ulike vedtak det kan være aktuelt for kommunen å fatte i denne perioden. En slik avgrensning må gjøres lokalt av sammenslåingskommunene. Sammenslåingskommunene bør derfor aktivt ta stilling til hvilke saker som bør behandles i hvilket kommunestyre de to siste månedene før sammenslåingstidspunktet. Dette for å unngå at det blir en periode hvor det ikke er klart hvilken beslutningskompetanse de respektive kommunestyrene faktisk har.* (KMD- brev til Oppegård kommune 18.oktober 2018)

Hensikten med saken er å avklare oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune. Saken legges frem til orientering til fellesnemnda og kommunestyrene/bystyret og skal gi oversikt over hvilke saker fellesnemnda har ansvaret for, og hvilke saker fellesnemnda må ha forberedt til framleggelse for det nyvalgte kommunestyret etter kommunevalget høsten 2019. Saken søker også å belyse ansvarsfordelingen mellom dagens kommunestyre/bystyre og nytt kommunestyre.

Følgende dokumenter er lagt til grunn i vurderingen:

- [Prop. 96 S \(2016–2017\) Endringer i kommunestrukturen](#)
- [Forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune til Kristiansand kommune](#)
- [Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser \(inndelingslova\)](#)
- [Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\)](#)
- [Rundskriv til lov av 15.juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser \(inndelingslova\)](#)
- [Prinsipper for etablering av nye Kristiansand](#) (vedtatt i fellesnemnda 23.juni 2017)
- [Reglement for fellesnemnda](#) (vedtatt i fellesnemnda 29.august 2017)

1.1. Fakta

Fellesnemnda skal samordne og ta seg av forberedelsen av sammenslåingen, jf. inndelingsloven § 26. Her framkommer det blant annet at fellesnemnda skal ta seg av det forberedende arbeidet med økonomiplan og budsjett for det første driftsåret etter iverksettelsen av ny kommune, og i sin virkeperiode avgi uttalelse til departementet om årsbudsjett og økonomiplan i virkeperioden for de kommunene sammenslåingsprosessen omfatter. Ut over dette, skal arbeidsoppgaver og fullmakter for fellesnemnda fastsettes i reglement.

Fellesnemnda har fattet vedtak i følgende saker som har virkning ut over sammenslåingstidspunktet:

- Prinsipper for organisering av nye Kristiansand
- Overordnet administrativ organisering av nye Kristiansand
- Ansettelse av rådmann og direktører for nye Kristiansand
- Visjoner og mål for nye Kristiansand
- Symboler- ordførerkjede og kunstprosjekt i rådhuset for nye Kristiansand
- Politisk struktur og organisering i nye Kristiansand
- Hovedutvalgenes navn og ansvar
- Politisk representasjon i råd og utvalg
- Folkevalgte organ i nye Kristiansand
- Planstrategi for nye Kristiansand
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Kristiansand
- Klimatilpasningsstrategi for nye Kristiansand
- Planprogram for samfunnsdelen med arealstrategi
- Valg og honorarkomite for nye Kristiansand – møtetider, godtgjøringsordninger, politiske utvalg og politisk representasjon
- Ansettelsesreglement nye Kristiansand
- Nærdemokratiske ordninger og innbyggerinvolvering i nye Kristiansand
- Møtegodtgjøringsreglement og møtetidspunkt i nye Kristiansand
- Pensjonsleverandør for nye Kristiansand
- Lokaliseringsplan for arbeidsplasser og tjenester
- Eiendomsskatt i nye Kristiansand

- Valg av revisjonsordning for nye Kristiansand kommune
- Valg av sekretariatsordning for kontrollutvalget i nye Kristiansand kommune
- Organisering av idrettstjenester i nye Kristiansand
- Innbyggertorg
- Rammer for folkevalgtopplæring i nye Kristiansand 2019 og 2020
- Elevombud i nye Kristiansand
- Tilskudd, tilskuddsordninger, stipend og priser i nye Kristiansand kommune
- Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi – utlegging til offentlig ettersyn
- Reglement for politiske utvalg og lovpålagte råd (flere saker)
- Partssamarbeid i nye Kristiansand
- Lønnsharmonisering i nye Kristiansand
- Videreføring av delegert håndhevsmyndighet for parkeringsbestemmelser
- Frivillige lag og foreningers bruk av lokaler
- Frikjøpsordninger tillitsvalgte
- Grafisk profil for nye Kristiansand
- Boligprogram nye Kristiansand – høring
- Asylmottak- rammeavtale basismottak – videre drift
- Konkurransetsetting renhold

Det framkommer videre at fellesnemnda sin funksjon opphører når det nye bystyret er konstituert etter reglene i kommuneloven. Det betyr at alt arbeid i fellesnemnda må være avsluttet før det konstituerende møtet i oktober 2019.

9. september 2019 er det kommunestyre- og fylkestingsvalg. Fellesnemnda har ansvaret for gjennomføring av valget, og at valget skal gjennomføres som om sammenslåingen allerede er gjennomført. Fellesnemnda har nedsatt et valgstyre som er ansvarlig for selve gjennomføringen av valget. Nødvendige forberedelser er ivarettatt i valgstyret oppnevnt av fellesnemnda.

Konstituerende møte i kommunestyret.

Når valget er gjennomført, skal det nyvalgte kommunestyret kalles inn til et konstituerende møte innen utgangen av oktober måned jf. inndelingslova § 27. Konstituerende møte i nye Kristiansand bystyre er berammet til 9.oktober.

Lederen av fellesnemnda kaller inn og leder møtet inntil ny ordfører er valgt. Ellers gjelder reglene i kommuneloven § 17, 1 og 2 for det konstituerende møtet. Dette betyr at i det konstituerende møtet skal kommunestyret som første sak ta stilling til om kommunestyrevalget er gyldig, deretter velge formannskap, ordfører, varaordfører og kontrollutvalg. Av loven går det fram at det i møtet også bør velges medlemmer av kommunale nemnder.

Det er lagt opp til at det nyvalgte kommunestyret gjennomfører flere møter både i oktober, november og desember 2019 for å fatte alle vedtak som er nødvendig for at den nye kommunen skal være operativ 01.01.2020. Myndigheten til det nye kommunestyret og underliggende utvalg gjelder den nye kommunen. Beslutningene som er fattet av nytt kommunestyre eller underliggende utvalg vil ikke ha rettsvirkning overfor de eksisterende kommunene og vil ikke ha formell virkning/kunne effektueres før etter at den nye kommunen formelt er etablert 01.01.2020.

Nytt bystyre vil i det konstituerende møte velge formannskap, kontrollutvalg, valg og honorarutvalg. Valg og honorarutvalget skal fremme forslag om representanter til de folkevalgte organene, samt oppnevninger til eksterne råd og utvalg

I det konstituerende møtet må bystyret behandle forslag til reglementer for de folkevalgte organene, samt reglement for godtgjøringer og frikjøp folkevalgte.

Eksisterende kommuner

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen vare fram til sammenslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. I rundskriv H-10/15 til inndelingsloven går det fram at fungeringsperioden for kommunestyrene i de opprinnelige kommunene blir forlenget i to måneder, og at det nyvalgte kommunestyret ikke kan gjøre vedtak som binder de eksisterende enhetene i deres siste driftsår. Tilsvarende må myndighet og ansvar for de sittende kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avvikle virksomheten i de eksisterende enhetene.

Lovpålagte utvalg, som bl.a. formannskap og kontrollutvalg, som er nødvendige for å ivareta denne avviklingen, må formelt videreføres ut 2019. Underliggende utvalg sin myndighet blir avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte de eksisterende kommunene, da deres fullmakter er utledet fra kommunestyret/bystyrets fullmakter/myndighet.

(partssammensatt/administrasjonsutvalg (PSU), tjenesteutvalg, planutvalg etc.)

Alle de tre lovpålagte rådene (senior/eldreråd, rådet for personer med funksjonsnedsettelser, ungdomsråd) skal velges av nytt bystyre. Dagens råd fungerer ut året, som andre politiske organ. Ungdomsrådet er ikke lovpålagt i gjeldende lovverk, og det velges nye medlemmer hvert skoleår. Sittende ledere og nestledere i de tre ungdomsrådene har sagt seg villig til å fungere som interims-ungdomsråd ut 2019. Programleder anbefaler denne løsningen for ungdomsrådene.

Beredskap

Det pågår et arbeid med utarbeidelse av beredskapsplaner for ny kommune. Beredskapsplanen er basert på helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Kristiansand kommune, vedtatt av fellesnemnda og de tre kommunestyrene i mars 2019. Beredskapsplanene inkludert smittevernplan skal være ferdigstilt i løpet av 2019, og det skal være gjennomført en beredskapsøvelse før 1.januar 2020.

Kommunenes beredskapsplikt er hjemlet i lov om kommunal beredskapsplikt med forskrift. De beslutninger og vedtak som kommunal kriseledelse fatter i en beredskapssituasjon må være fattet av kompetent myndighet (jf. Kommuneloven og lov om kommunal beredskapsplikt). Dette innebærer at de beredskapsorganisasjoner (f.eks. kriseledelse) som Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune har i dag må være funksjonelle frem til 31.12.2019. Programleder vil i samarbeid med rådmennene i de tre kommunene avklare hvordan dette praktisk gjennomføres.

I løpet av 2019 vil det like fullt være hensiktsmessig at kommunene har en gjensidig varslings- og bistandsplikt dersom beredskapssituasjoner oppstår. Dette vil innebære at kommunens samlede beredskapsressurser kan settes inn. Beslutninger skal fortsatt fattes av kriseledelsen i berørt kommune.

Saker til behandling i det nyvalgte bystyret:

Fellesnemnda har som en viktig oppgave å forberede arbeidet med saker som det nyvalgte kommunestyret må behandle før 01.01.2020 slik at den nye kommunen kan være operativ fra sammenslåingstidspunktet.

Saker planlagt behandlet i fellesnemnda i perioden juni 2019 fram til konstituering av nytt bystyre 9.oktober 2019:

- Fastsetting av planprogram for samfunnsdelen med arealstrategi
- Oppgaveutvalg arbeid og integrering
- Innovative medvirkningsordninger
- Lokalisering av arbeidsplasser
- Råd og utvalg med folkevalgt representasjon i ny kommune
- Finansreglement
- Finansieringsmodell helse og mestring
- Forvaltningspraksis helse og mestring
- NAV-organisering i nye Kristiansand
- Alkoholpolitiske retningslinjer
- Legevakt – organisering og lokalisering
- Reglement for folkevalgte organ
- Interkommunale samarbeid etter §27 i kommuneloven – ny kommunelov krever ny hjemmel

Utover sakene nevnt over og de obligatoriske sakene i konstituerende møte må bystyret før 31.12.2019 behandle følgende saker:

- Nye satser for offentlige avgifter, gebyrer og egenbetalinger (forberedes av fellesnemnda gjennom arbeidet med forslag til handlings- og økonomiplan).
- Budsjett og økonomiplan for det nye bystyret (forberedes av fellesnemnda gjennom arbeidet med forslag til handlings- og økonomiplan)
- Godkjenne forslag til delegeringsreglement som behandles og vedtas av det nye bystyret.
- Sørge for at sammensetningen av kommunens forliksråd er i samsvar med domstolloven § 27 og § 57 i perioden fra sammenslåingstidspunktet til nytt forliksråd trer i funksjon, jf. forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune. Fellesnemnda kan fastslå at virketiden for de eksisterende forliksrådene i kommunene skal videreføres slik at den nye kommunen har to eller flere forliksråd i en periode.
- Møtetider politiske utvalg. Noen er allerede vedtatt av fellesnemnda. Hvor møtetidspunkt ikke er fastsatt, er det opp til utvalget selv å bestemme dette.
- Forskrifter som vurderes nødvendige å behandle før sammenslåingstidspunktet:
 - Forskrift om folkevalgtes godtgjørelser
 - Forskrift om gebyrregulativ

- Forskrift om rett til langtidsplass i sykehjem.

Det vurderes om forskrift for SFO og forskrift for barnehager skal behandles før årsskiftet, eller om det kan gjøres gjeldende fra skole/barnehageåret 2020-21.

Saker som kan/skal behandles etter 01.01.2020

- Vedtekter og forskrifter som er gjeldende i Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune, og som ikke er erstattet med nye ved sammenslåingstidspunktet, skal fortsatt gjelde for vedkommende områder inntil nye lokale vedtekter og forskrifter er fastsatt av kommunestyret. Frist for fastsetting av nye vedtekter og forskrifter er 1. januar 2021, jf. Forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune.
- Regnskap for 2019 for Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune.
- Kommuneplaner og kommunedelplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11, inkludert arealdelen, gjelder inntil de erstattes av nye planer vedtatt av det nye kommunestyret. Reguleringsplaner etter lovens kapittel 12 gjelder inntil de erstattes av nye planer eller de vedtas opphevet, jf. Forskrift om sammenslåing av Kristiansand kommune, Songdalen kommune og Søgne kommune. De tre kommunestyrene har delegert myndighet til fellesnemnda å fastsette planprogram for samfunnsdel med arealstrategi for Kristiansand kommune. Arbeidet med samfunnsdel med arealstrategi for Kristiansand kommune starter opp høsten 2019. Det tas sikte på at bystyret fatter vedtak før sommeren 2020. Arbeidet med kommuneplanens arealdel starter opp umiddelbart etter at samfunnsdelen med arealstrategi er vedtatt
- Fagplaner, temaplaner og strategiplaner – prioritering av planarbeid er vedtatt i planstrategien

Vurdering

Sammenslåingsprosessen innebærer mange prosesser og prosjekter som må til for å få på plass nye Kristiansand kommune og å få harmonisert tjenestene den nye kommunen skal levere. Mange av sakene vil være av en slik karakter at de må behandles politisk.

I henhold til inndelingsloven vil ansvaret og fullmaktene til de gamle kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende enhetene.

Ansvar og fullmakter til de eksisterende kommunestyrene er avgrenset, men det er likevel rom for skjønn og fortolkning av hva som er nødvendig for å avvikle de eksisterende enhetene.

I svar til Oppegård kommune skriver KMD: *«Inndelingsloven § 27 gir ikke nærmere veiledning om hva det innebærer at ansvar og myndighet er begrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende kommunene. Inndelingsloven § 27 andre ledd kan ut fra en ren språklig forståelse, gis noe ulikt meningsinnhold. Bestemmelsen kan forstås enten slik at eksisterende kommuner bare skal drive med "avviklingsaktiviteter", som å avslutte og avlevere arkiv til depot, eller at kommunene denne perioden fortsatt skal sørge for å opprettholde den daglige driften i eksisterende kommuner i tillegg til avviklingsaktiviteter. Hvilken forståelse som skal legges til grunn er ikke tydeliggjort i lovens forarbeider eller veiledningsmaterieell utarbeidet av departementet. Det er heller ikke mye praksis på området siden det tidligere har vært et begrenset antall kommunesammenslåinger. Hva som er "nødvendig for å avslutte verksemda" må derfor bero på en helhetlig tolkning av bestemmelsen, og tilpasses forholdene i det konkrete tilfellet.»*

Videre står det: *«Samtidig er kommunene i en avslutningsfase, og når inndelingsloven § 27 andre ledd sier at ansvar og fullmakter til eksisterende kommuner er avgrenset til det som er "nødvendig for å avslutte verksemda", taler det for at det må legges til grunn en lojalitetsplikt mellom eksisterende kommuner og ny kommune. Eksisterende kommuner må derfor i denne perioden unngå å fatte inngripende vedtak som binder ny kommune i unødvendig grad.»*

Jan Fridtjof Bernt, professor emeritus ved Universitet i Bergen, har kommentert temaet artikkel innlegg i Kommunal rapport. Spørsmålet er om kommunestyret i den gamle kommunen, i perioden etter konstituering av kommunestyret i den nye kommunen, kan gjøre vedtak i en andregangs behandling av en reguleringsplan?

I følge Bernt, har ikke kommunestyret slik myndighet, jf. avgrensning av de gamle kommunestyrenes myndighet hjemlet i inndelingsloven: *«Hvis dette ikke er et stridstema i den nye kommunen, vil det normalt ikke være noe stort problem med noen måneders forsinkelse før det nye kommunestyret kan ha fått stadfestet denne planen. Og man kan vel sjelden være sikker på at det ikke er noen i administrasjonen eller blant de folkevalgte i den nye kommunen som ikke har kritiske synspunkter på enkeltheter i denne planen. Så spillets regler tilsier at her må dette vedtaket utsettes til det nye kommunestyret kan treffe vedtak.»*

For høringer med høringsfrist før nytt bystyre er konstituert, anbefaler programleder at en av kommunene lager sak til fellesnemnda som innstiller til behandling i de tre kommunestyrene. Høringer med frister etter at nytt bystyre er konstituert legges til nytt bystyre.

Ordførerne og folkevalgte som møter i ulike nettverk i kraft av sin politiske rolle, avklarer med ny politisk ledelse hvordan representasjon i overgangsperioden skal ivaretas og når det er naturlig at nyvalgte politikere møter. Prinsippet om at utgående politikeres rolle avgrenses til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten, bør legges til grunn for vurderingene.

Det kan også tenkes at det blir noe større pågang av dispensasjonssaker og klagesaker i perioden fram mot sammenslåing, motivert av at innbyggerne har en oppfatning av at det vil være enklere å få gjennomslag i eksisterende regime. I enkelte saker styrer klage- og saksbehandlingsfrister når saken behandles. Det vil uansett kunne skje at det ikke vil være mulig å sluttbehandle alle sakene før sammenslåingen. Erfaringer fra andre sammenslåinger tyder likevel ikke på at dette er et stort problem. Programleder anbefaler at denne type saker registreres og behandles så langt mulig i eksisterende kommune. Når sammenslåingen er et faktum, overføres restanser til ny kommune.

Det betales gebyr i tråd med gjeldende satser for søknadstidspunktet. Ved senere gebyrbelagt behandling i samme sak, brukes gebyrsatsene for den nye kommunen.

Programleder anbefaler derfor at kommunestyrene høsten 2019 kun fremmer helt nødvendige saker - også for å unngå å belaste de avtroppende administrasjonene med nye oppgaver i denne perioden. Saker som gjelder investeringer må være innarbeidet i vedtatt handlings- og økonomiplan, og etter at det nyvalgte kommunestyret er konstituert skal det ikke tas opp nye saker i de gamle kommunestyrene som får økonomiske eller juridiske konsekvenser for den nye kommunen. Når det gjelder de sakene fellesnemnda forbereder og legger fram for det nyvalgte bystyret, må det understrekes at det nyvalgte bystyret ikke kan utsette eller gjøre endringer som medfører at den nye kommunen ikke har et gyldig vedtak fra og med sammenslåingstidspunktet den 01.01.2020.

Dato 3. juni 2019
Saksnr.: 19/00006-34
Saksbehandler Mette Skomedal Breland

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

05.06.2019
19.06.2019

Godtgjøring til folkevalgte i overgangsperioden fra de nye politiske utvalg er konstituert samtidig som de eksisterende politiske utvalgene skal fungere fram til 31.12.19.

Forslag til vedtak

Forslag til vedtak:

1. Folkevalgte med doble verv i overgangsperioden får godtgjørelsen som gir best uttelling fra enten gammel eller ny kommune fram til sammenslåingstidspunktet.
2. Folkevalgte tilstås i tillegg møtegodtgjørelse og utgiftsdekning i den kommunen som ikke gir hovedgodtgjørelse etter pkt. 1. Folkevalgte uten frikjøp tilstås dekning av tapt arbeidsfortjeneste.

Sammendrag

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen vare fram til sammenslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. Når nytt bystyre konstitueres 9.oktober, kan det skje at folkevalgte får doble verv i overgangsperioden. Valg- og honorarkomiteen foreslår at folkevalgte med doble verv mottar den godtgjørelsen som gir best uttelling fra hhv. gammel eller ny kommune, mens det gis ordinær møtegodtgjørelse og utgiftsdekning fra den kommunen som en ikke får hovedgodtgjørelsen fra.

Vedlegg:

Arbeidsnotat datert 10.mai fra advokat Simen Moen Nordbø, Kommuneadvokaten i Kristiansand
Arbeidsnotat datert 16.mai fra advokat Simen Moen Nordbø, Kommuneadvokaten i Kristiansand

Vedlegg:

Arbeidsnotat om politikergodtgjøring fra kommuneadvokaten datert 10.05.19
Arbeidsnotat om politikergodtgjøring fra kommuneadvokaten datert 16.05.19

Bakgrunn for saken

Saken er initiert av valg- og honorarkomiteen fordi de ønsker å drøfte dette prinsipielt i forkant av det konkrete valgresultatet. Valg- og honorarkomiteen vil med dette initiativet sikre at ordningene har sin begrunnelse i rettigheter og i prinsipper det er enighet om, og ikke handler om enkeltpersoner. Programleder har på denne bakgrunn innhentet råd fra kommuneadvokat. Valg og honorarkomiteen drøftet ulike alternative løsninger, og blitt enige om hvilket de anbefaler. Programleders innstilling er gjort på bakgrunn av anbefalingen fra valg- og honorarkomiteen.

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd, skal funksjonsperioden for kommunestyrene i de kommunene som skal slås sammen være fram til sammenslåingstidspunktet. I rundskriv H-10/15 til inndelingsloven går det fram at fungeringsperioden for kommunestyrene i de opprinnelige kommunene blir forlenget fram til sammenslåingstidspunktet, og at det nyvalgte kommunestyret ikke kan gjøre vedtak som binder de eksisterende enhetene i deres siste driftsår. Tilsvarende må myndighet og ansvar for de sittende kommunestyrene være avgrenset til det som er nødvendig for å avvikle virksomheten i de eksisterende enhetene.

Lovpålagte utvalg, som bl.a. formannskap og kontrollutvalg, som er nødvendige for å ivareta denne avviklingen, må formelt videreføres ut 2019. Underliggende utvalg sin myndighet blir avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte de eksisterende kommunene, da deres fullmakter er utledet fra kommunestyret/bystyrets fullmakter/myndighet.

I overgangsperioden vil det være fire formelle politiske regimer, tre for de gamle kommunene og ett for nye Kristiansand. Denne saken belyser forhold knyttet til politikergodtgjøring for overgangsperioden.

Problemstilling

Godtgjørelser for Søgne, Songdalen og Kristiansand er vedtatt i de respektive by/kommunestyrene, og disse gjelder i utgangspunktet så lenge utvalgene fungerer. Fellesnemnda har vedtatt politikergodtgjøring for nye Kristiansand (Fellesnemnda sak 29/19)

Politikere i dagens by/kommunestyre og som gjenvelges til nytt bystyre, vil i overgangsperioden i utgangspunktet kunne motta godtgjøring for gammelt og nytt verv. Dette reiser noen prinsipielle problemstillinger. Saken avgrenses til å gjelde folkevalgte med doble verv i overgangsperioden. Folkevalgte som ikke er i doble verv, godtgjøres etter gjeldende satser for den kommunen de er folkevalgt.

Vurdering

Det vises til to arbeidsnotater fra kommuneadvokaten som belyser juridiske forhold knyttet til godtgjørelse til folkevalgte. Konklusjonen er at det er vide rettslige rammer for å fastsette ordning for godtgjørelse i overgangsperioden.

Inndelingsloven og rundskriv H-10/15 beskriver hvilke oppgaver nytt bystyre skal ivareta. Arbeidet med økonomiplan og handlingsprogram ligger til det nye bystyret, og vil følgelig redusere arbeidet til sittende by/kommunestyre i overgangsperioden. Sittende by/kommunestyrers ansvar er begrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten jf. Inndelingsloven § 27. Arbeids- og ansvarsavklaring mellom nytt og gammelt politisk regime belyses i egen sak til Fellesnemnda.

Det kan tenkes flere alternative godtgjørelsesordninger for folkevalgte med doble verv i overgangsperioden. Listen er ikke uttømmende:

1. Folkevalgte opprettholder godtgjørelse for begge verv fram til 31.12.19. Det gis ikke godtgjørelse utover 100% stilling.

Ordningen er enkel å administrere, men kan oppfattes som urimelig siden eksisterende folkevalgte organ har begrensede oppgaver i overgangsperioden.

2. Folkevalgte velger selv godtgjørelse etter enten ny eller gammel ordning.

Fordelen er at ordningen er enkel å administrere, samt at ingen politikere hever godtgjørelse for doble verv i overgangsperioden. Ordningen gir ingen kompensasjon for ekstraarbeidet som følger av doble verv.

3. Godtgjørelse for verv i eksisterende kommune reduseres med en gitt prosentsats for overgangsperioden.

Dette er også en enkel ordning å administrere, og fastsetting av reduksjonsprosent vil måtte baseres på skjønn ut fra en vurdering av hvor mye mindre arbeidsbelastning en ser for seg i overgangsperioden.

4. Godtgjøring for doble verv i overgangsperioden i eksisterende kommuner gis i form av møtegodtgjørelse og dekning av utgifter og økonomisk tap ut fra den aktivitet som foregår.

Ordningen er i disfavør av folkevalgte som har arbeidskrevende verv i gammel kommune.

5. Folkevalgte med doble verv i overgangsperioden får godtgjørelsen som gir best uttelling fra enten gammel eller ny kommune fram til sammenslåingstidspunktet.
Folkevalgte tilstås i tillegg møtegodtgjørelse og utgiftsdekning i den kommunen som ikke yter hovedgodtgjørelsen. Folkevalgte uten frikjøp tilstås dekning av tapt arbeidsfortjeneste.

Ordningen medfører at det gis hovedgodtgjørelse som avspeiler det vervet med størst arbeidsbelastning, samt møtegodtgjørelse fra kommunen som ikke gir hovedgodtgjørelsen. Møtegodtgjørelsen gir en liten kompensasjon for merarbeidet ved doble verv. Folkevalgte som ikke har frikjøpsordning får i tillegg dekket tapt arbeidsfortjeneste fra den kommunen som ikke gir hovedgodtgjørelsen.

Pkt. 5 anbefales av Valg- og honorarkomiteen, og vurderes å være innenfor de juridiske rammer som følger av kommuneloven. På bakgrunn av det fremmer programleder dette som forslag til vedtak. For folkevalgte med doble verv vil forslaget være en endring av godtgjøringsreglement i eksisterende kommuner og de rettigheter de har allerede i dag. Endringen må derfor tas opp til behandling i det enkelte bystyre/kommunestyre, og følge de eventuelle prosessuelle reglene for endring fastsatt i eksisterende godtgjøringsreglement.